

แวน
ส่อง **ธรรม**

ดร.สนอง วรอุไร

แวน
ส่อง **ธรรม**

ดร.สนอง วรอุไร

แว่นส่องธรรม

อาจารย์ ดร.สนอง วรอุไร

ฉบับธรรมทาน กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

จัดพิมพ์จำนวน ๔,๐๐๐ เล่ม

ชมรมกัลยาณธรรม

หนังสือตีพิมพ์ที่ ๒๐๖

๑๐๐ ถ.ประโคนชัย ต.ปากน้ำ

อ.เมือง จ.สมุทรปราการ ๑๐๒๗๐

โทรศัพท์ ๐๒-๗๐๒-๗๓๕๓, ๐๒-๗๐๒-๙๖๒๔

โทรสาร ๐๒-๗๐๒-๗๓๕๓

www.kanlayanatam.com

ออกแบบปก : ศิริส วัชรสุขจิต

ออกแบบรูปเล่ม : วัชรพล วงษ์อนุศาสน์

ดำเนินการผลิตโดย ชมรมกัลยาณธรรม

พิมพ์ที่ บริษัท ชุมทองอุตสาหกรรมและการพิมพ์ จำกัด

๕๙/๘๔ หมู่ ๑๙ ถนนบรมราชชนนี แขวงศาลาธรรมสพน์

เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๗๐

โทรศัพท์ ๐๒-๘๘๕-๗๘๗๑-๓ โทรสาร ๐๒-๘๘๕-๗๘๗๔

สัพพทานัง อัมมทานัง ชินาติ
การให้ธรรมะเป็นทาน ย่อมชนะการให้ทั้งปวง
www.kanlayanatam.com

คำนำ

แวนส่องธรรมที่เขียนถึงนี้ ผู้เขียนได้สมมุติให้เป็นตัวปัญญาที่มนุษย์มีศักยภาพจะเข้าถึงได้ถึงสามประเภท ใครผู้ใดพัฒนาจนเข้าถึงปัญญาทั้งสามได้แล้ว ผู้นั้นย่อมมีแวนส่องธรรมแบบธรรมดา แวนส่องธรรมแบบบอภิญญา และแวนส่องธรรมแบบเห็นแจ้งเป็นของตัวเอง

หากนำแวนส่องธรรมสองประเภทแรก มาส่องนำทางให้กับชีวิต ย่อมนำพาชีวิตเวียนตายเวียนเกิดอยู่ในวัฏสงสารไม่รู้จบ แต่หากนำแวนส่องธรรมแบบเห็นแจ้ง มาส่องนำทางให้กับชีวิต ย่อมนำพาชีวิตไปสู่ความสวัสดิและพ้นทุกข์ได้ในที่สุด

ด้วยการให้ปัญญาเป็นทานในครั้งนี้ ข้าพเจ้าตั้งใจจัดปรารณาให้ผู้เข้าร่วมกระบวนการ จัดทำหนังสือแวนส่องธรรม จนสำเร็จเป็นรูปเล่มออกเผยแพร่ จงมีแต่ความเจริญของชีวิตและเข้าถึงความสุขสูงสุดในสัมปรายภาพ จงทุกท่านทุกคนเทอญ

ดร.สนอง วรอุไร

คำนำของชมรมกัลยาณธรรม

“แว่นส่องธรรม” เป็นร่างคำบรรยาย ในหัวข้อธรรม เรื่องดังกล่าว ที่ท่านอาจารย์ ดร.สนอง วรอุไร ได้มาบรรยาย ธรรมในงานแสดงธรรม ครั้งที่ ๒๔ ของชมรมกัลยาณธรรม โดยจัดขึ้นที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ บพิตรพิมุข มหาเมฆ ในวันอาทิตย์ที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ที่ผ่านมา

ชมรมกัลยาณธรรมขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ ดร.สนอง วรอุไร ที่เมตตาเป็น “แว่นส่องธรรม” ให้สาธุชน ผู้ใฝ่ธรรมด้วยความถูกต้อง เสียสละ ตรากตรำ ไม่เห็นแก่ เหน็ดเหนื่อยมาตลอดชีวิต หวังว่าท่านผู้อ่านจะได้รับสารธรรม นำทางชีวิต มีแว่นส่องธรรมที่ถูกต้องเป็นสัมมาทิฐิ สมตาม เจตนารมย์อันเสียสละเพื่อมวลชนของท่านอาจารย์ผู้เปี่ยม กรุณา ขอน้อมถวายอานิสงส์แห่งธรรมทานเป็นพุทธานุชาและ ขอน้อมบูชาอาจารย์คุณ แต่ท่านอาจารย์ที่เคารพศรัทธาด้วยความสำนึกพระคุณอย่างยิ่ง

กราบขอบพระคุณและอนุโมทนาบุญอย่างยิ่ง

ทพญ.อัจฉรา กลิ่นสุวรรณ

ประธานชมรมกัลยาณธรรม

สารบัญ

แว่นส่องธรรม	๗
จิตตของมนุษย์	๑๑
แว่นส่องธรรมแบบธรรมดา	๑๕
ปฏิจจสมุปบาท	๒๑
กาลามสูตร	๒๕
แว่นส่องธรรมแบบอภิญญา	๒๙
อภิญญา ๕	๓๐
ปฏีสัมภิทา ๔	๔๔
แว่นส่องธรรมแบบเห็นแจ้ง	๔๙
พฤติกรรมของมนุษย์	๕๑
ปัจฉิมลิขิต	๖๓
บรรณานุกรม	๖๙

แว่นส่องธรรม

คำว่า “แว่น” หมายถึงกระจก หรือสิ่งที่เป็นแผ่นมีขอบเขตเป็นวงกลมๆ แต่ในที่นี้มีได้หมายถึงวัตถุ แต่หมายถึงปัญญา หรือความรู้ที่เป็นนามธรรมที่ไม่สามารถสัมผัสโดยตรงได้ด้วยการทำงานของระบบประสาท เช่น จักษุประสาทไม่สามารถมองเห็นตัวปัญญา โสตประสาทไม่สามารถได้ยินเสียง ประสาททางกายไม่สามารถรับรู้ได้ แต่สามารถรู้เห็นเข้าใจได้ด้วยการแสดงออกทางพฤติกรรม หรือด้วยจิตที่พัฒนาได้แล้ว

จิตเป็นนามธรรม เป็นพลังงานชนิดหนึ่งที่มีขนาดความถี่คลื่นเล็กมาก มีการเกิด-ดับ เร็วมาก ทำงานได้เร็วมาก เคลื่อนที่ได้เร็วมาก รับสิ่งกระทบเข้าปปรุงอารมณ์ได้เร็วมาก เร็วจนกระทั่งเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ไม่สามารถตรวจวัดความเร็วของพลังงานจิตได้อย่างถูกต้อง พลังงานจิตสามารถ

เคลื่อนที่ (โคจร) ไปมาในภพต่างๆ ของวัฏฏะ ตามแรงผลักดันของกรรมที่เก็บสะสมอยู่ภายใน มีพลังงานจิตเป็นส่วนน้อยมาก ที่สามารถโคจรพ้นไปจากวัฏฏะ และไปอยู่ในสภาวะที่เรียกว่านิพพาน การณ์จะเป็นเช่นนี้ได้ จิตต้องปราศจากตัวถ่วง (กิเลส) ที่ถูกเก็บสะสมอยู่ภายใน อันเป็นเหตุให้ไม่ถูกแรงของโลกและจักรวาล ดึงดูดให้โคจรอยู่ในภพต่างๆ ของวัฏฏะ

คำว่า “แฉวนส่องธรรม” ในที่นี้จึงหมายรวมถึงจิตที่รู้เห็นเข้าใจในธรรมชาติของสิ่งต่างๆ เหล่านั้น ธรรมะ คือธรรมชาติในภพต่างๆ ของวัฏฏสงสารมีธรรมชาติที่ไม่เหมือนกัน เช่นธรรมชาติที่เป็นความทุกข์ล้วน ความทุกข์เป็นสมมุติบัญญัติที่มีความหมายว่า เป็นสิ่งที่ไม่สบายใจ ไม่สบายกาย ธรรมชาติที่อยู่ในภาวะถูกทรมาน (ทำให้ลำบาก) ธรรมชาติที่อดอยากหิวโหย คืออยากบริโภคข้าวและน้ำอย่างเหลือกำลัง ธรรมชาติที่มีความตื่นตระหนก หวาดระแวงภัยที่จะมาถึงตน ธรรมชาติที่มีความสุขและความทุกข์ที่เกิดจากการแสดงออกทางกาย ธรรมชาติที่มีความสงบเย็น ฯลฯ สภาวะธรรมเหล่านี้มีอยู่ในภพต่างๆ ของวัฏฏสงสาร ดังนั้น สิ่งมีชีวิตที่ไปเกิดเป็นรูปนามชั่วคราว อยู่ในภพต่างๆ จึงมีความเป็นธรรมชาติที่แตกต่างกันตามพื้นนิสัยที่เหมาะสมกับความประพฤติดของตน ที่เรียกว่า “จริต”

จริตของมนุษย์

มนุษย์มีพื้นนิสัยที่สามารถจำแนกได้เป็น ๖ แบบคือ

๑. ผู้ที่มีความประพฤติปกติหรือมีลักษณะนิสัย เน้นหนักไปในทางด้านรักสวยรักงาม ละมุนละไม มีความตั้งใจทำให้งดงามละเอียดลออยิ่งขึ้น หรือที่เรียกว่า ชอบประติดประต่อย เรียกผู้มีลักษณะนิสัย เช่นนี้ว่า เป็นผู้มีราคะจริต

๒. ผู้ที่มีความประพฤติปกติหรือมีลักษณะนิสัย เน้นหนักไปในทางมีอารมณ์ร้อน มีอารมณ์หงุดหงิด ชอบความรุนแรง เรียกผู้มีลักษณะนิสัยเช่นนี้ว่า เป็นผู้มีโทสะจริต

๓. ผู้ที่มีความประพฤติปกติหรือมีลักษณะนิสัย เน้นหนักไปในทางไม่ฉลาด ไม่รู้เท่าทัน เจื่องง งมงาย เชื่อหรือ

คล้อยตามความเห็นของคนอื่น เรียกผู้มีลักษณะนิสัยเช่นนี้ว่า
เป็นผู้มีโมหจริต

๔. ผู้ที่มีความประพฤติกติหรือมีลักษณะนิสัยเน้นหนัก
ไปในทางมีอารมณ์ซาบซึ้ง เชื่อง่าย เลื่องไสง่าย หรือถูกชักนำ
ไปในสิ่งที่ทำให้เชื่อและเกิดความเลื่องไสง่ายได้ง่าย เรียกผู้มี
ลักษณะนิสัยเช่นนี้ว่า เป็นผู้ที่มีศรัทธาจริต

๕. ผู้ที่มีความประพฤติกติหรือมีลักษณะนิสัยเน้นหนัก
ไปในทางใช้ความคิด พิจารณา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อให้เข้าถึง
ความเป็นจริงที่มีเหตุผลรองรับ เรียกผู้มีลักษณะนิสัยเช่นนี้
ว่า เป็นผู้ที่มีพุทธิจริต

๖. ผู้ที่มีความประพฤติกติหรือมีลักษณะนิสัย เน้นหนัก
ไปในทางชอบคิดทวงวน ชอบคิดจับจดฟุ้งซ่าน เรียกผู้มีลักษณะ
นิสัยเช่นนี้ว่า เป็นผู้ที่มีวิตกจริต

เหล่านี้เป็นธรรมชาติของจิต ที่มีต้นเหตุมาจากความรู้
เห็นเข้าใจของปัญญา ที่ใช้ส่องนำทางให้กับชีวิต

แวนส่องธรรมแบบธรรมดา

ในที่นี้หมายถึงปัญญาที่เกิดขึ้นจากการฟังผู้รู้มาบอกกล่าว และเกิดขึ้นจากความรู้ที่ได้จากการอ่านตำราหรือคัมภีร์ที่มีผู้เขียนบอกไว้ ปัญญาเช่นนี้เป็นความจำที่เรียกว่า *สุดมยปัญญา* นอกจากนี้ มนุษย์ยังนำข้อมูลความจำไปพิจารณา วิเคราะห์ วิจัย หรือจินตนาการด้วยจิต จนเกิดปัญญารู้เห็นเข้าใจความจริงชั่วคราวที่เรียกว่า *จินตามยปัญญา* ความรู้ทั้ง ๒ ประเภทนี้เป็นแวนส่องธรรม ที่เห็นเหตุและผลสัมพันธ์กันชั่วคราว และระบบประสาทสามารถสัมผัสได้ เช่น ตาเห็นรูป หูได้ยินเสียง จมูกสัมผัสกลิ่น ลิ้นสัมผัสรส และกายสัมผัสเย็นร้อนอ่อนแข็ง และเชื่อว่าสิ่งที่ระบบประสาทสัมผัสได้นั้นเป็นสิ่งที่มืออยู่จริง ด้วยเหตุนี้ผู้ที่พัฒนาปัญญาทั้ง ๒ ประเภทนี้ขึ้นมา จึงเรียกได้ในอีกทางหนึ่งว่ามีแวนส่องธรรมแบบธรรมดา ที่สามารถสัมผัสกับสิ่งมีชีวิตที่มีกายหยาบได้ เช่นเชื่อว่ามนุษย์มืออยู่จริง

สัตว์เดรัจฉานมีอยู่จริง แต่มนุษย์ที่เป็นชาวลับแล หรือผู้ใหญ่ มีหองน (พญานาค) ที่อาศัยอยู่ในเมืองบาดาล ระบบประสาท ไม่สามารถสัมผัสได้ ยิ่งไปกว่านั้น สัตว์ (รูปรนาม) ที่มีชีวิตอยู่ในภพต่างๆ ของวัฏฏะ เช่นสัตว์เปรต สัตว์อสุรกาย เทวดา รวมถึงพรหม มีรูปรนามที่ละเอียดเป็นทิพย์ ซึ่งไม่สามารถสัมผัสได้ด้วยการทำงานของระบบประสาท จึงไม่เชื่อว่ามียุ่จริง ด้วยเหตุนี้ภิกษุสงฆ์ที่มีแว่นส่องธรรมแบบธรรมดา จึงมิได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมในการจัดทำปฐมสังคายนาพุทธศาสนา ทั้งนี้เป็นเพราะไม่สามารถเข้าฌานได้ ไม่สามารถสัมผัสกับสิ่งอันเป็นทิพย์ได้

ผู้ที่พัฒนาปัญญาทางโลก (สุดมยปัญญา และจินตามยปัญญา) ขึ้นมาได้ ยังมีความเห็นผิดไปจากความเป็นจริงแท้ ยังเป็นผู้มีแว่นส่องธรรมแบบธรรมดา หากนำมาใช้ส่องนำทางให้กับชีวิตแล้ว โอกาสที่จะนำพาชีวิตไปสู่ความวิบัติย่อมมีได้ เช่นผู้ที่มีความรู้ทางโลกสูง ยังประพดิตุศีลไร้ธรรม ยังมีอุปสรรคและปัญหาให้ชีวิตต้องแก้ไข ยังมีจิตเป็นทาสของโลกธรรมและวัตถุ ยังมีชีวิตอยู่ด้วยความกลัว เช่น กลัวตาย กลัวผี กลัวคนด่าว่า กลัวคนไม่รัก กลัวคนไม่เห็นด้วย ต่างๆ เหล่านี้เป็นความเห็นผิดไปจากความเป็นจริงแท้ ย่อมเกิดขึ้นเป็นธรรมดากับคนที่มีปัญญาทางโลก หรือคนที่มีแว่นส่องธรรมแบบธรรมดา

มีเรื่องความเห็นผิดที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ตรงของผู้เขียน ที่ประสงค์จะบอกเล่าให้ท่านผู้อ่านได้ทราบว่า มีอยู่ครั้งหนึ่งผู้เขียนได้มีโอกาสทำงานถวายพระเจ้าอยู่หัว ด้วยการรับเลือกให้เป็นที่ปรึกษาของกองทัพภาคที่ ๓ และทำงานด้านการพัฒนาอาชีพ ให้กับชาวเขาที่อาศัยอยู่ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีอยู่ครั้งหนึ่งที่อำเภอปางมะผ้า ซึ่งในขณะนั้นยังมิได้ถูกพัฒนาขึ้นเป็นชุมชนใหญ่ดังที่เห็นอยู่ในปัจจุบัน ยังคงมีสภาพเป็นป่าล้วนๆ วันหนึ่งผู้เขียนจำเป็นต้องเดินทางโดยเฮลิคอปเตอร์ไปนอนอยู่กลางป่าลำพังเพียงคนเดียว ห่างไกลจากหน่วยทหารที่เข้าไปพัฒนาพื้นที่ประมาณครึ่งกิโลเมตร คืนวันนั้นประมาณสามทุ่ม รุกขเทวดาที่อาศัยอยู่กับต้นไม้ใกล้กันกับที่หลับนอนของผู้เขียน ได้เผลอมิตรร่างเป็นมนุษย์ผู้ชายแต่งกายด้วยเสื้อผ้าสีขาว เข้ามากราบและได้สนทนาธรรมะกันด้วยจิตมีอยู่เรื่องหนึ่งที่รุกขเทวดาได้พูดกับผู้เขียนว่า “มนุษย์ยังมีความเห็นผิด เห็นเทวดาแล้วบอกว่าเห็นผี” ด้วยเหตุนี้กระมังที่มีชาวป่าโคจรไปเห็นผีออกมาจากต้นไม้ จึงได้สร้างศาลขนาดเล็ก กว้างประมาณคืบไว้ที่โคนต้นไม้ นั้น

เหตุการณ์ผ่านไปประมาณ ๒๐ ปี พื้นที่แห่งนั้นได้ถูกพัฒนาขึ้นมาเป็นชุมชนใหญ่ อำเภอปางมะผ้า แห่งจังหวัดแม่ฮ่องสอนจึงได้เกิดขึ้น และเมื่อปีที่แล้วผู้เขียนได้รับการชักชวนจากเพื่อนสหธรรมิก ให้เดินทางไปจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ด้วยรถตู้ ขณะที่รถตู้ออกจากจังหวัดเชียงใหม่ ได้เดินทางขึ้นเหนือจนถึงตลาดแม่มาลัย แล้วเลี้ยวซ้ายไปทางอำเภอปาย เพื่อมุ่งตรงสู่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ก่อนถึงตลาดแม่มาลัย รถได้หยุดลงเพราะมีไฟจราจรเป็นสีแดง มีคนเดินขายพวงมาลัยอยู่ใกล้ๆ กันนั้น ผู้เขียนจึงได้บอกชื่อพวงมาลัย ๕ พวง พร้อมกันนั้นได้มีเสียงของสหธรรมิกที่นั่งคู่กับคนขับรถ พูดขึ้นว่า “อาจารย์ชื่อพวงมาลัยไปทำไม” ผู้เขียนได้ตอบเขาไปว่า “เอาไปเยี่ยมเพื่อน” หลังจากตอบไปแล้วสหธรรมิกผู้นั้นก็ได้ถามอะไรอีก

เมื่อรถตู้ผ่านไปถึงอำเภอปาย และมุ่งสู่อำเภอปางมะผ้า ซึ่งปัจจุบันเป็นเมืองใหญ่มีบ้านเรือนตลอดจนอาคารปลูกกันขึ้นหนาแน่น ผู้เขียนจึงได้บอกคนขับรถให้ขับไปทางนั้น ขับไปทางนี้ เพื่อมองหาต้นไม้ที่มีรุกขเทวดาออกมาในครั้งที่ผู้เขียนเคยไปนอนอยู่กลางป่าเมื่อครั้งกระโน้น ในที่สุดรถได้แล่นไปถึงต้นไม้ที่ผู้เขียนเคยไปนอนอยู่ใกล้ แต่มีความแปลกตาอย่างมากที่ได้เห็นโคนต้นไม้ต้นนั้นมีศาลขนาดใหญ่ที่คนสามารถขึ้นไปนอนได้ ได้ถูกปลูกสร้างขึ้น พร้อมกับเขียนที่หน้าศาลใหญ่ ว่า “ศาลพ่อปู่ฤาษี” ส่วนศาลขนาดเล็กพิเศษนั้นหายไป คราวนี้มนุษย์คงเห็นรุกขเทวดานั้นเป็นฤาษี นี่เป็นเพราะมนุษย์มีความเห็นผิดว่า รุกขเทวดาเป็นฤาษีจึงเขียนไว้เช่นนั้น เมื่อความเป็นจริงปรากฏแก่สายตาเช่นนี้ ผู้เขียนมิได้เห็นผิดตามเขาไป

ด้วย เพียงแต่พูดกับรุกขเทวดานั้นว่า “เพื่อน วันนี้เอาจม
มาลัยมาเยี่ยม เป็นสุขๆ นะ” อย่าว่าแต่มนุษย์มีความเห็นผิด
เลย เทวดาผู้ที่ยังมีสภาวะธรรมในดวงจิตเป็นปุถุชน หรือคือยังมี
กิเลสหนาแน่นอยู่ในดวงจิต ยังมีความเห็นผิดแบบมนุษย์ได้

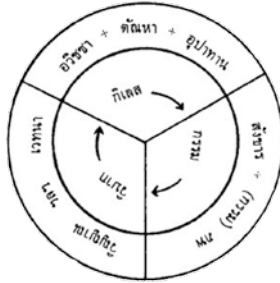
ความเห็นผิดของเทวดาที่ปรากฏเป็นเรื่องอยู่ในครั้ง
พุทธกาล ได้แก่เทวดาที่มีชื่อว่านันทยักษ ซึ่ง เป็นเทวดาอยู่ใน
สวรรค์ชั้นจาตุมหาราชิกาเพิ่งไปได้กระบองวิเศษมาใหม่ หมายถึง
จะลองฤทธิ์ของกระบองวิเศษ เมื่อเหาะมาในอากาศได้เห็น
ภิกษุในพุทธศาสนา นั่งสงบอยู่ในที่โล่งแจ้ง มีศีรณะสะท้อน
แสงเห็นได้ชัด จึงคิดจะใช้กระบองวิเศษตีที่ศีรณะ เพื่อนเทวดา
(ยักษ์) ที่เหาะมาในอากาศด้วยกัน จะทักท้วงอย่างไรนันท
ยักษก็หาได้ฟังไม่ เมื่อเหาะมาถึงภิกษุศีรณะโล้นนั่งอยู่ จึงใช้
กระบองวิเศษตีที่ศีรณะหนึ่งที โดยหารู้ไม่ว่าภิกษุรูปนั้นคือพระ
สารีบุตร ซึ่งเป็นอัครสาวกของพระพุทธโคดมผู้มีปัญญามาก
กำลังนั่งเข้านิโรธสมาบัติอยู่ ผลปรากฏว่านันทยักษถูกรณ
สูญลงไปเกิดเป็นสัตว์อยู่ในอเวจिनรกในทันที นี่คือผลของอกุศล
กรรมที่เกิดขึ้นจากเทวดามีปัญญาเห็นผิด

นอกจากเทวดาแล้ว พรหมซึ่งเป็นสัตว์ชั้นสูงสุดใน
วิญญูะ ยังมีความเห็นผิดไปจากความเป็นจริงแท้ได้ ดังตัวอย่าง
ที่พระพุทธโคดมได้เสด็จขึ้นไปสู่พรหมโลกชั้นมหาพรหมภูมิ

เพื่อเทศนาโปรดท้าวพกาพรหมผู้มีความเห็นผิดไปจากธรรม ให้กลับมาเป็นผู้มีความเห็นถูกต้องตามธรรม นอกจากพระพุทธองค์ ได้แสดงฤทธิ์หายตัวจนท้าวพกาพรหมหาไม่พบแล้ว พระพุทธองค์ ยังได้บอกเล่าเรื่องชีวิตหนหลังของท้าวพกาพรหมให้เจ้าตัวฟัง อีกด้วย โดยท้าวพกาพรหมไม่สามารถสืบรู้ว่า ตนเองเคยเกิด เป็นพรหมชั้นสูงอยู่ในเวฬุผลาพรหมโลก เมื่อสิ้นอายุแล้วได้ ถอยกลับลงต่ำไปเกิดเป็นพรหมอยู่ในสุภิกิณฑาพรหมโลก เมื่อสิ้น อายุแล้วได้ถอยกลับลงต่ำไปเกิดเป็นพรหมอยู่ในชั้นอภัสรา พรหมโลก สุดท้ายเมื่อสิ้นอายุแล้วจึงได้ลงมาเกิดเป็นท้าวพกา พรหม อยู่ในชั้นมหาพรหมภูมิจนบัดนี้ เมื่อพระพุทธองค์ได้ แสดงที่มาที่ไปของชีวิตตนเองให้ฟัง ท้าวพกาพรหมจึงคลาย ความเห็นผิด (มิจฉาทิฐิ) กลับมาเป็นผู้มีความเห็นถูกต้องพร้อม กล่าวคำสรรเสริญพระปัญญาเห็นถูกต้องของพระพุทธโคดม และ ยังได้ชวนบรรดาพรหมทั้งหลายให้ส่งเสด็จพระสัมพันธัญญ์กลับ สู่มนุษยโลก

ปฏิจจสมุปบาท

เมื่อย้อนกลับไประลึกถึงความเห็นผิดของมนุษย์แล้ว จึงได้รู้ว่า การพัฒนาปัญญาทางโลกหรือพัฒนาแว่นส่องธรรม แบบธรรมดาขึ้นมาใช้ส่องนำทางให้กับชีวิต ย่อมมีความผิดพลาดนำพาชีวิตไปสู่การเวียนตายเวียนเกิดไม่รู้จบ ทั้งนี้เป็นเพราะคนในสังคมโลก ยังนิยมพัฒนาปัญญาเห็นผิดไปจากธรรม ให้เกิดขึ้น ความเห็นผิดเพราะไม่รู้จริงในสิ่งที่อิงอาศัยกันจึงเกิดมีขึ้น ที่เรียกว่า ปฏิจจสมุปบาท ซึ่งมีอยู่ ๑๒ อย่างดังนี้

๑. เพราะอวิชชาเป็นปัจจัย สังขารจึงมี
 ๒. เพราะสังขารเป็นปัจจัย วิญญาณจึงมี
 ๓. เพราะวิญญาณเป็นปัจจัย นามรูปจึงมี
 ๔. เพราะนามรูปเป็นปัจจัย สฬายตนะ
- (อายตนะ ๖) จึงมี

- ๕. เพราะสหายตนะเป็นปัจจัย ผัสสะจึงมี
- ๖. เพราะผัสสะเป็นปัจจัย เวทนาจึงมี
- ๗. เพราะเวทนาเป็นปัจจัย ตัณหาจึงมี
- ๘. เพราะตัณหาเป็นปัจจัย อูปาทานจึงมี
- ๙. เพราะอูปาทานเป็นปัจจัย ภพจึงมี
- ๑๐. เพราะภพเป็นปัจจัย ชาติจึงมี
- ๑๑. เพราะชาติเป็นปัจจัย ชรามรณะจึงมี
- ๑๒. และตามมาด้วย โสกะ ปริเทวะ ทุกข์ โทมนัส
อุปายาสจึงมีพร้อม

คำว่า “อวิชชา” หมายถึงความไม่รู้จริง คือไม่รู้ร้อยยี่สิบ ๔ หรือคือไม่รู้ความจริงอันประเสริฐ ๔ อย่าง ได้แก่

- ๑. ไม่รู้ว่าทุกข์คืออะไร
- ๒. ไม่รู้เหตุที่เกิดแห่งทุกข์
- ๓. ไม่รู้ความดับทุกข์
- ๔. ไม่รู้ทางแห่งความดับทุกข์

ผู้ที่มีความเลื่อมใสในความจริงอันประเสริฐทั้ง ๔ อย่าง นี้ จึงได้รู้ว่ามีมนุษย์ที่พัฒนาปัญญาในทางโลก คือสุดมยปัญญา และจินตตามยปัญญามาจนสูงสุด ที่สมมติบัญญัติทางโลก เรียกว่าปริญญาเอกนั้น แท้จริงแล้วคือความหลง ความเขลา

(โมหะ) หรือความไม่รู้จริงนั่นเอง ด้วยเหตุนี้ ผู้ที่มีปัญญาทางโลกหรือมีแว่นส่องธรรมแบบธรรมดาจึงต้องเวียนตายเวียนเกิดอย่างไม่รู้จบอยู่ในวัฏสงสาร สัตว์ที่ยังต้องตายเกิดอยู่ในภพต่างๆ ของวัฏฏะ ย่อมประสบกับความทุกข์ทางกาย (ทุกข์) และยังต้องประสบกับความทุกข์ทางใจ (โทมนัส) เป็นความจริงแท้

ที่เขียนบอกเล่ามาถึงตอนนี้มีได้หมายความว่า จะให้ผู้ที่อ่านหนังสือเรื่องนี้ ยกเลิกการพัฒนาปัญญาทางโลกก็หาไม่ ทั้งนี้เพราะมนุษย์เป็นสัตว์สังคม จะดำรงชีวิตอยู่ได้ต้องพึ่งปัจจัยจากสังคม จึงต้องใช้ความรู้ทางโลกทำงานให้กับสังคม ใช้ความรู้ทางโลกแก้ปัญหา ใช้ความรู้ทางโลกทำให้สังคมสงบสุข แล้วความเป็นอยู่ของชีวิตย่อมสะดวกราบรื่นและมีความสุขแบบโลกๆ ได้ แต่ต้องไม่ลืมว่าเมื่ออายุขัยของร่างกายดำเนินไปจนถึงความลึ้นสุดแล้ว จิตวิญญาณที่อยู่ภายในร่างกายจำเป็นต้องออกจากร่าง เพื่อไปหาร่างใหม่อยู่อาศัยและทำกิจกรรมของชีวิตให้เกิดขึ้น หรือประสงค์นำพาชีวิตให้พ้นไปจากการเวียนตายเวียนเกิดในวัฏฏะ จึงมีความจำเป็นต้องทำงานให้กับตัวเอง ด้วยการทำให้ถูกต้องตรงกับสิ่งที่ตนปรารถนา ในที่นี้จึงเรียกงานประเภทนี้ว่าเป็นงานภายใน สรรูปแล้วมนุษย์จึงมีงานสองอย่างให้ทำคือ งานภายนอกที่ทำให้กับสังคม และงานภายในที่ทำให้กับตัวเอง

คนที่ม่แฉ่นส่องธรรมแบบธรรมดามัไม่สามารถสัมผัสกับรูปนามอันเป็นทิพย์ได้ จึงเกิดความเชื่อที่ตรงกันข้ามกับผู้ม่ปัญญาสูงกว่า เช่นเชื่อว่าคนที่ยังมีชีวิตยอมมีร่างกายและจิตใจอยู่ด้วยกัน ชีวิตจึงได้เกิดขึ้น ส่วนที่เป็นร่างกาย (body) ระบบประสาทสามารถสัมผัสได้จึงเชื่อว่าเป็นความจริง แต่จิตใจ (mind) ที่อยู่ภายในร่างกายไม่สามารถสัมผัสได้ด้วยระบบประสาท แต่ผู้ที่มีแฉ่นส่องธรรมแบบธรรมดาก็ยังเชื่อว่าเป็นความจริง ลักษณะเช่นนี้ผู้รู้จริงแท้ และผู้รู้จริงแท้ทุกสิ่งทุกอย่าง (สัพพัญญู) มิให้ปลงใจเชื่อว่าเป็นความจริง

กาลามสูตร

ในครั้งพุทธกาลพระพุทธโคดมได้ตรัสสิ่งที่ไม่ควรเชื่อ ๑๐ อย่างให้กับชาวกาลามะ แห่งเกสสปุตตนิคม ในแคว้นโกศล ไม่ให้ปลงใจเชื่อโดยไม่มีเหตุผลประกอบอยู่ ๑๐ ข้อ ว่าอย่าปลงใจเชื่อ

๑. ด้วยการฟังตามกันมา
๒. ด้วยการถือสืบๆ กันมา
๓. ด้วยการเล่าลือ
๔. ด้วยการอ้างตำราหรือคัมภีร์
๕. ด้วยตรรก (ความคิด)
๖. ด้วยการอนุমান (คาดคะเนตามหลักเหตุผล)
๗. ด้วยการคิดตรองตามแนวเหตุผล
๘. เพราะเข้ากันได้กับทฤษฎีของตน

๙. เพราะมองเห็นรูปลักษณะน่าเชื่อ

๑๐. เพราะนับถือว่าสมณะรูปนี้เป็นครูของเรา

จะเชื่อได้ต่อเมื่อได้พิจารณาด้วยปัญญา ว่าธรรมเหล่านั้นเป็นกุศลหรืออกุศล มีโทษหรือไม่มีโทษ ฯลฯ

คนที่มีแว่นส่องธรรมแบบธรรมดา ไม่สามารถสัมผัสกับรูปนามที่เป็นทิพย์ได้ เช่นไม่สามารถสัมผัสกับมนุษย์ที่อาศัยอยู่ในเมืองลับแล ไม่สามารถสัมผัสได้กับภูในภูมีหงอน (พญานาค) ที่อาศัยอยู่ในเมืองบาดาล จึงไม่เชื่อว่ามืออยู่จริง รวมถึงไม่รู้ว่ามีมนุษย์ตายแล้วไปเกิดใหม่เป็นรูปนามอยู่ในภพภูมิไหน คิดว่าตายแล้วสูญ จึงทำทั้งกรรมดีและกรรมชั่วให้เกิดขึ้นกับชีวิต คนที่มีแว่นส่องธรรมแบบธรรมดาจึงเชื่อในสิ่งที่ตาเห็น หูได้ยิน ประสาทอื่นๆ สัมผัสได้ จึงนำจิตเข้าไปผูกติดเป็นทาสของโลกธรรม แสงหายศ ตำแหน่ง อำนาจ รวมถึงบริวารและทรัพย์ที่เป็นวัตถุปรนเปรอพร้อมพร้อม โดยหารู้ไม่ว่าสิ่งต่างๆ เหล่านี้เป็นสมบัติของโลก คนที่ตายไปแล้วไม่สามารถนำติดตัวไปได้ ผู้ที่ใช้แว่นส่องธรรมแบบธรรมดา ส่องนำทางให้กับชีวิตแล้ว โอกาสที่จะนำชีวิตไปสู่ความวิบัติจึงเกิดขึ้นได้ เช่นประพตพิศุศลไร้ธรรม ประพติคอรรพ์ชั้น ประพตติเปียดเปียนผู้อื่นสัตว์อื่น รวมถึงเปียดเปียนธรรมชาติแวดล้อม เมื่อกรรมให้ผล อกุศลวิบากจึงกลับเข้ามาหาตน ชีวิตจึงมี

อาจารย์ ดร.สนอง วรอุไร ๒๗

อุปสรรคขัดขวาง มีปัญหาให้ต้องแก้ไขดังที่ได้เห็นกันอยู่ใน
ปัจจุบัน

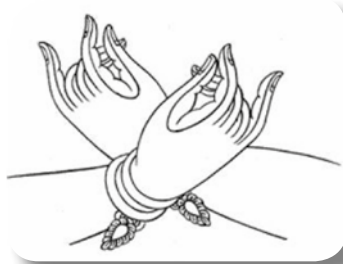

แว่นส่องธรรมแบบอภิญญา

แว่นส่องธรรมประเภทที่สองนี้ คือความรู้สูงสุดที่สามารถรู้เห็นเข้าใจสิ่งอันเป็นทิพย์ ที่ยังข้องเกี่ยวอยู่ในวัฏฏะ หรือเรียกได้อีกอย่างหนึ่งว่า โลกียญาณ ที่สามารถสัมผัสกับรูปนามที่เป็นทิพย์ได้ เช่น เห็นว่าสัตว์เปรต สัตว์อสุรกาย สัตว์นรก เทวดา พรหมมีอยู่จริงในภพของวัฏสงสาร แต่มีอายุขัยสั้นหรือยืนยาวกว่าภพของสัตว์ที่เป็นกายหยาบ ผู้ที่จะมีแว่นส่องธรรมแบบอภิญญานี้ สามารถเห็นด้วยจิตที่พัฒนาดีแล้ว เป็นสัมผัสซึ่งอยู่เหนือระบบประสาทสัมผัส

อภิญา ๕

ผู้ใดพัฒนาจิตตามแนวสมถกรรมฐาน จนจิตเข้าถึงความตั้งมั่นเป็นสมาธิแน่วแน่ (ฌาน) ได้แล้ว เมื่อถอนจิตออกจากความทรงฌาน โลกียญาณ (อภิญา ๕) ย่อมเกิดขึ้นเป็นอัตโนมัติ อภิญา ๕ ได้แก่

๑. ความรู้ชั้นสูง ที่ใช้แสดงฤทธิ์ต่างๆ ได้ (อิทธิวิธิ)
๒. ความรู้ชั้นสูงที่สามารถสัมผัสกับเสียงที่อยู่ห่างไกลหรืออยู่คนละมิติได้ (ทิพโอสถ)
๓. ความรู้ชั้นสูงที่สามารถสัมผัสกับความคิดของคนอื่นสัตว์อื่นได้ (เจโตปริยญาณ)
๔. ความรู้ชั้นสูงที่สามารถรู้เห็นเข้าใจถึงภพชาติหนหลังที่ตนเองหรือผู้อื่นเคยไปเกิดเป็นรูปนามได้ (ปุพเพนิวาสานุสสติญาณ)

๕. ความรู้ขั้นสูงที่สามารถสัมผัสกับรูปนามหรือจิตที่เป็นทิพย์ได้ (ทิพพจักขุ)

ความรู้สูงสุดทั้ง ๕ อย่างนี้ผู้เขียนขอเรียกว่า แฉ่งสองธรรมแบบอภิญญา ในครั้งพุทธกาล มีพุทธสาวกพุทธสาวิกาที่เป็นอรหันต์อภิญญา ๖ (อิทธิวิธิ ทิพพโสต เจโตปริยญาณ ปุพเพนิวาสานุสติญาณ อาสวักขยญาณ) ล้วนต่างมีแฉ่งสองธรรมแบบอภิญญา อาทิ พระมหาโมคคัลลานะ พระสารีบุตร พระปิณโฑลภารทวาชะ พระสาครตะ ฯลฯ ส่วนพุทธสาวิกาที่ทรงอภิญญา อาทิ พระมหาปชาบดี พระยโสธรา พระอุบลวรรณา พระอสิทาสี ฯลฯ หลังจากพระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพาน ไปแล้วสามเดือน จึงได้ทำปฐมสังคายนาพุทธศาสนาขึ้นเป็นครั้งแรกที่ถ้ำสัตตบรรณคูหา แคว้นมคธ โดยมีพระสงฆ์ ๕๐๐ รูปเข้าร่วมในการทำปฐมสังคายนาฯ พระสงฆ์ทั้ง ๕๐๐ รูปนั้นทุกรูปเป็นพระอริยสงฆ์อภิญญา ๖ หรือพระอริยสงฆ์ที่เข้าฌานได้ คือมีแฉ่งสองธรรมแบบอภิญญาทั้งทุกรูป แม้กระนั้น ยังต้องใช้เวลาในการทำปฐมสังคายนาฯ อยู่ยาวนานถึง ๗ เดือนจึงแล้วเสร็จ

ตัวอย่างการใช้แฉ่งสองธรรมแบบอภิญญาของพระมหาโมคคัลลานะ ใช้แสดงฤทธิ์ปราบความไม่ศรัทธาของมัจฉริยโกถิย เศรษฐี ให้เกิดความกลัวจนต้องมาเฝ้าพระพุทธเจ้า ปราบมารให้

ยอมแพ้ ปรากฏพยานาคที่เชื่อว่าหนักโตนั้นทะจนลื่นฤทธิ์ ใช้ฤทธิ์เหาะไปนรกไปสวรรค์ จนคนเกิดศรัทธาหันมานับถือพระรัตนตรัย

พระสารีบุตร ได้เข้าฌานแล้วรู้วันตายของตน จึงกลับไปช่วยแม่ (นางสารี) ให้กลับมาเป็นผู้มีความเห็นถูกต้องตามธรรม (สัมมาทิฐิ) จนมีจิตบรรลุโสดาบัน

พระปิณฑโกลการทวาชะ ใช้ฤทธิ์เหาะไปเอาบาตรไม้จันทน์ ที่เศรษฐีกรุงราชคฤห์แขวนไว้ในที่สูง พร้อมทั้งเอานิ้วเท้าคืบแผ่นหินเวียนรอบกรุงราชคฤห์ จนทำให้เศรษฐีเมืองราชคฤห์ศรัทธา แล้วหันกลับมานับถือพระรัตนตรัยเป็นสรณะ

พระสาณะซึ่งเป็นพุทธอุปัฏฐากชั่วคราว ได้รับพระบัญชาจากพระพุทธเจ้า ให้ใช้ฤทธิ์แสดงให้ชาวอังคะดูที่เขาศิขณภูมิตด้วยการแสดงปาฏิหาริย์ ยืน เดิน นั่ง นอน ฯลฯ ในอากาศ จนชาวอังคะ เริ่มศรัทธาเลื่อมใสแล้วฟังธรรม (อนุปพพิกขา) และอริยสัจ ๔ จากพระโอบุษฐ์ แล้วบรรลุโสดาบันจำนวนมาก

ส่วนพระพุทธสาวิกามีแว่นส่องธรรมแบบอภิญา อาทิพระมหาปชาบดีก่อนที่จะเข้าสู่นิพพาน ได้รับพระบัญชาจากพระพุทธเจ้า ให้แสดงฤทธิ์ในรูปแบบต่างๆ ให้พุทธบริษัทดูว่า แม้จะเป็นสตรีเพศก็สามารถพัฒนาจิตจนเข้าถึงโลกียอภิญาได้

พระยโสธรา (อดีตชายาของเจ้าชายลิทัตตะ) นอกจากจะเป็นพระอรหันต์แล้ว ยังเป็นผู้ที่มีแว่นส่องธรรมแบบอภิญญาอีกด้วย ได้รับพระบัญชาจากพระพุทธเจ้าให้แสดงฤทธิ์ในรูปแบบต่างๆ ให้พุทธบริษัทได้เห็นถึงความสามารถที่สตรีเพศก็สามารถทำได้

พระอุบลวรรณา เป็นผู้ที่มีแว่นส่องธรรมแบบอภิญญาได้เสนอตัวเข้าแสดงปาฏิหาริย์ แทนพระพุทธเจ้า ในครั้งที่พระพุทธเจ้าจักแสดงยมกปาฏิหาริย์ที่เมืองสาวัตถี แคว้นโกศล (หลังจากออกพรรษาที่ ๖) พระพุทธเจ้าจึงได้ตรัสว่า

พระพุทธเจ้า : อุบลวรรณา เธอจักแสดงปาฏิหาริย์อะไร?

อุบลวรรณา : ข้าพระองค์จักแสดงฤทธิ์แปลงกายเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ มีข้าราชการบริวารแวดล้อม กว้าง ๓๖ โยชน์ หลังจากนั้นจักเข้ามาถวายบังคมพระองค์

พระพุทธเจ้า : ตถาคตรู้ว่าเธอสามารถทำได้ แต่พวงดอกไม้นี้มีได้ผูกไว้เพื่อเธอ

สุดท้ายพระอิสิทาสีผู้เป็นมายามี (สามีทั้ง) ถึงสามคน หลังจากมาบวชเป็นภิกษุณี ปฏิบัติธรรมจนมีจิตบรรลุ

อรหัตตผลพร้อมด้วยมีแว่นส่องธรรมแบบอภิญญา จึงได้ระลึกถึงในชาติหนหลังของตนเองได้หลายชาติ แต่มีอยู่ชาติหนึ่ง ตนได้ไปเกิดเป็นลูกสาวช่างสานเสื่อ ต่อมาได้ถูกยึดเป็นตัวประกัน และได้อยู่กับเป็นภรรยาของลูกชายช่างสานเสื่อ แล้วใช้มายาหญิงยุสามีให้ขับไล่ภรรยาหลวงผู้ทรงคุณธรรมออกจากบ้าน ด้วยอภุชกรรมที่ทำไว้ก่อนนั้นจึงส่งผลในนางต้องเป็นหม้ายสามีถึงสามคน

ที่บอกเล่ามาข้างต้น เป็นบุคคลผู้มีแว่นส่องธรรมแบบอภิญญา ที่เกิดขึ้นในครั้งพุทธกาลล้วนเป็นพระอรหันต์อภิญญา ๖ ทั้งนั้น แต่ในยุคปัจจุบันผู้ใดสามารถพัฒนาจิต (สมถกรรมฐาน) จนเข้าถึงความตั้งมั่นเป็นสมาธิแน่นหนา (ฌาน) ได้แล้ว เมื่อนำจิตออกจากความทรงฌาน อภิญญา ๕ หรือการมีแว่นส่องธรรมแบบอภิญญาย่อมเกิดขึ้นได้ กับนักบวชหรือฆราวาสที่ยังมีจิตหนาแน่นไปด้วยกิเลส (ปุถุชน) ดังตัวอย่างที่ได้เคยเกิดขึ้นกับผู้เขียน ในครั้งที่ได้ไปบวชเป็นภิกษุปฏิบัติธรรมอยู่ที่คณะ ๕ วัดมหาธาตุฯ กรุงเทพฯ เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๑๘ ที่ได้ไปเห็นเทวดาในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ได้ไปรู้วาระจิตของเด็กหนุ่มที่มาร่วมปฏิบัติธรรม ได้ไปเห็นภพภูมิหนหลังที่ตัวเองต้องไปเวียนตายเวียนเกิดอยู่ในวัฏสงสาร หรือเมื่อครั้งที่ไปพัฒนาชนบทอยู่ที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน (อำเภอปางมะผ้า) ที่ได้ไปพูดธรรมะให้รุกขเทวดาฟัง แล้วรุกขเทวดาร่วมกันบรรเลง

เพลงทิพย์เป็นสิ่งตอบแทน ต่างๆ เหล่านี้เป็นด้วยเหตุที่ผู้เขียนได้พัฒนาจิตจนมีแว่นส่องธรรมแบบอภิญญาเกิดขึ้นนั่นเอง

แว่นส่องธรรมแบบอภิญญานี้ได้ถูกนำมาใช้เผยแผ่ธรรมอยู่ในครั้งพุทธกาล เช่นเมื่อใดที่พระอัครสาวกเป็องซ้าย (พระมหาโมคคัลลานะ) เผยแผ่ธรรม ท่านจะใช้อุทสาสนีปาฏิหาริย์กับอภิปาฏิหาริย์ควบคู่กันไป จึงทำให้คนหันมาศรัทธาเลื่อมใสในพระรัตนตรัยกันมาก เช่นเดียวกันพระอัครสาวกเป็องขวา (พระสารีบุตร) เผยแผ่ธรรมด้วยการใช้อุทสาสนีปาฏิหาริย์กับอาเทศนาปาฏิหาริย์ควบคู่กันไป ก็ทำให้คนจำนวนมากหันมาศรัทธาเลื่อมใสในพระรัตนตรัย ทั้งอภิปาฏิหาริย์และอาเทศนาปาฏิหาริย์ล้วนเป็นแว่นส่องธรรมแบบอภิญญา นั่นคือพระอัครสาวกทั้งสองเป็นพระอรหันต์ที่มีอภิญญานั้นเอง การเผยแผ่ธรรมของพุทธศาสนาจึงได้แผ่ขยายกว้างไกลออกไป เช่นเดียวกันในการบรรยายธรรมของผู้เขียน ได้ใช้แว่นส่องธรรมแบบอภิญญาเหมือนกับที่พระสารีบุตรนำมาใช้ ตัวอย่างเช่น ในครั้งที่ไปบรรยายธรรมที่กรุงเทพฯ หลังจากการบรรยายจบสิ้นลงแล้ว มีสุภาพสตรีท่านหนึ่งมาถามผู้เขียนว่า

สุภาพสตรี : อาจารย์คะ หนูเป็นริดสีดวงทวาร รักษามานานแล้วยังไม่หายสักที เป็นด้วยเหตุหนูได้ทำกรรมอะไรคะ

ผู้เขียน : ได้เห็นแมลงปอเข็มบินผ่านหน้าสภาพสตรีท่านนั้น พร้อมทั้งมีดอกหญ้าขนาดเล็กเลียบอยู่ทีกัน จึงได้ถามเขาว่า หนูไปทำอะไรไว้กับแมลงปอเข็ม

สภาพสตรี : ตอนสมัยที่ยังเป็นเด็ก ยังไม่รู้บาปบุญคุณโทษ หนูนึกสนุกจึงได้จับแมลงปอเข็มมาเด็ดหางแล้วเด็ดดอกหญ้าเลียบไว้แทน (จิตสื่อดวงทวารจึงเป็นอกุศลวิบาก ที่ผู้ทำกรรมต้องได้รับ)

อีกเรื่องหนึ่งในครั้งที่ผู้เขียนเดินทางไปบรรยายธรรมอยู่ที่อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา วันนั้นมีผู้เข้ารับฟังการบรรยายธรรมประมาณสามร้อยคน ทุกคนต่างนั่งราบ (พับเพียบหรือขัดสมาธิ) ลงกับพื้น แต่ปรากฏว่ามีชายสูงอายุอยู่หนึ่งท่าน นั่งฟังธรรมบรรยายอยู่บนเก้าอี้ที่มีพนักพิง เมื่อการบรรยายธรรมยุติลง ผู้เขียนได้เดินเข้าไปหาชายผู้นั้นพร้อมกับยกมือไหว้แล้วพูดว่า

ผู้เขียน : คุณพี่ครับ ลงนั่งอยู่กับพื้นห้องแบบคนอื่นได้ไหมครับ

ชายสูงอายุ: ผมนั่งได้ครับ แต่เวลาจะลุกขึ้นผมยึดขาไม่ออกครับ

ขณะที่ชายสูงอายุพูด ผู้เขียนได้เห็นปума ปูทะเล คลาน
อยู่รอบเก้าอี้ที่ชายสูงอายุนั่งอยู่ จึงได้ถามออกไปว่า

ผู้เขียน : คุณพี่ไปทำอะไรกับปумаปูทะเลครับ

ชายสูงอายุ: ผมมีอาชีพมัดขาปูครับ

อีกเรื่องหนึ่ง เกิดขึ้นในครั้งที่ผู้เขียนได้เดินทางไปบรรยาย
ธรรมที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในคืนวันนั้นจะมีผู้เข้าฟังธรรม
ประมาณ ๘๐ ถึง ๑๐๐ คน บนลานพระธาตุดอยกองมู การบรรยาย
ธรรมจะเริ่มตั้งแต่สองทุ่มเป็นต้นไป การบรรยายธรรมในคืน
วันนั้น มีการบรรยายธรรมถ่ายทอดทางวิทยุด้วย แม่ฮ่องสอน
เป็นจังหวัดเล็ก คนที่ได้ยินเสียงพูดทางวิทยุต่างขับรถขึ้นมา
บนยอดดอยกองมู มีเกือบสามร้อยคนด้วยประสงค์จะเห็นตัว
จริงของผู้บรรยายธรรมด้วย ขณะที่ผู้เขียนบรรยายธรรม ก็
มีฝนตกหนักทำให้คนที่นั่งอยู่นอกอาคาร นั่งอยู่นอกที่กำบัง
ต้องเปียกฝน ขณะบรรยายธรรม ผู้เขียนได้ยกมือข้างขวาขึ้น
และได้บอกกับบริวารของท้าวปชุนนะว่า

ผู้เขียน : ขอให้ท่าน (เทวดา) ทั้งหลาย จงบันดาลให้ฝน
หยุดตกบัดนี้ เพราะมนุษย์กำลังทำความดีกัน
อยู่ (บอกด้วยใจ) ผลปรากฏว่าฝนหยุดตกทันที
ผู้ฟังธรรมที่อยู่นอกอาคารจึงไม่ต้องเปียกฝน
เมื่อการบรรยายธรรมจบลงแล้ว ได้มีผู้ฟังธรรม
ท่านหนึ่งเข้ามาถามผู้เขียนว่า

ผู้ฟังธรรม : เมื่อก็ขณะที่อาจารย์บรรยายธรรม ทำไมต้อง
ยกมือขวาชี้ขึ้นด้วย

ผู้เขียน : บอกเทวดาให้หยุดฝน

ที่ทำเช่นนี้ได้ก็เพราะผู้เขียนได้พัฒนาจิตจนมีแว่นส่อง
ธรรมแบบอภิญญาเกิดขึ้นนั่นเอง จึงสามารถติดต่อกับสัตว์
กายทิพย์ได้ ฯลฯ

เมื่อผู้อ่านเรื่องราวมาถึงตอนนี้และประสงค์จะมีแว่น
ส่องธรรมแบบอภิญญา ก็สามารถพัฒนาขึ้นมาใช้ได้ ด้วยการ
ใช้ร่างกายเป็นเครื่องมือให้จิตได้พัฒนาจนเกิดความตั้งมั่นเป็น
สมาธิสูงสุดหรือฌาน แล้วปัญญาสูงสุด (โลกิยญาณ) หรือ
แว่นส่องธรรมแบบอภิญญาย่อมเกิดขึ้นกับตัวเองได้ แต่ก่อน

จะพัฒนาจิต (สมถภาวนา) ต้องมีศัลยกรรมใจ พร้อมกับมีสัจจะ
ยอมทำให้กายศักดิ์สิทธิ์และจิตศักดิ์สิทธิ์ เมื่อนำตัวไปปฏิบัติ
สมถภาวนาโดยมีความเพียรเป็นแรงสนับสนุน โอกาสเข้าถึง
โลกิยญาณหรือมีแว่นส่องธรรมแบบบอภิญญาย่อมเกิดขึ้นได้ง่าย

ผู้ที่พัฒนาจิตจนเข้าถึงโลกิยญาณหรือบรรลุมรรคมีแว่น
ส่องธรรมแบบบอภิญญาี้ หากมีกำลังจิตที่ยังไม่กล้าแข็ง ย่อม
มีจิตเป็นทาสของสิ่งที่พัฒนาได้ ดังตัวอย่างของตีสถิกษุที่มี
ชีวิตอยู่ในครั้งพุทธกาล เป็นภิกษุที่มีคนรู้จักกันมาก หรือเป็น
ภิกษุที่ได้รับความนิยอย่างกว้างขวาง (ปือปิวลาร์) นิยม
แสวงหาความสุขจากจิตสงบ จึงได้ปฏิบัติสมถภาวนาจนจิต
เข้าถึงความตั้งมั่นเป็นสมาธิระดับฌาน คือพัฒนาจิตจนมีแว่น
ส่องธรรมแบบบอภิญญาได้ แล้วหลงติดอยู่กับจิตที่สงบนั้น
เมื่อวาระของรูปขันธ์เวียนบรรจบ จิตที่สงบเป็นสมาธิระดับ
ฌานได้ทิ้งรูปขันธ์ที่เป็นมนุษย์ไว้กับโลก แล้วจิตวิญญานที่
เข้าถึงแว่นส่องธรรมแบบบอภิญญา ได้ถูกกำลังของรูปฌานที่
หนึ่งอย่างละเอียด ผลักดันให้โคจรไปเกิดเป็นพรหมอยู่ในชั้น
ที่ ๓ (มหาพรหมภูมิ) มีชื่อสมมุติว่าตีสถมหาพรหม ตามที่
ท่านมหาโมคคัลลานะได้เข้าฌานแล้วถอดจิตไปพุดคุยอยู่กับ
ท่านในครั้งพุทธกาล จนมีเรื่องของการดูลักษณะของเทวดา
โสตาบันมาบอกเล่าให้มนุษย์ฟัง

นอกจากสัตว์ (รูปนาม) ที่พัฒนาจิตจนเข้าถึงการมี
 แฉ่นส่องธรรมแบบอภิญญา ตามที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ยัง
 มีธัญชาณีพราหมณ์ผู้สำนึกผิด ที่พระสารีบุตรกล่าวให้มน้อม
 ให้จิตคล้อยตามก่อนตาย จนบรรลุความตั้งมั่นเป็นสมาธิระดับ
 ฌาน เข้าถึงการมีแฉ่นส่องธรรมแบบอภิญญาขั้นต้นได้ แล้ว
 จิตได้หลุดออกจากร่างและถูกพลังของฌานระดับต้น ผลักดัน
 ให้โคจรไปเกิดเป็นพรหมอยู่ในชั้นปาริสัชชาภูมิได้ในที่สุด แม้
 ธัญชาณีพราหมณ์จะมีจิตเข้าถึงแฉ่นส่องธรรมแบบอภิญญา
 ก็ยังมีสภาวะธรรมในดวงจิตเป็นปุถุชน ตายแล้วจิตวิญญูญาณ
 ยังจำเป็นต้องโคจรเข้าไปอยู่อาศัยในร่างที่เป็นเทวดาหรือร่าง
 ที่เป็นมนุษย์ เมื่อไปอุบัติอยู่ในภพทั้งสองแล้ว หากยังใช้ปัญญา
 เห็นผิดส่องนำทางให้กับชีวิต โอกาสที่จะนำพาจิตให้ไปได้ชีวิต
 ใหม่ในอบายภูมิก็ยังมีได้ ดังตัวอย่างของนันทยกษัตริย์ที่ได้กระบอง
 วิเศษมา แล้วใช้กระบองวิเศษตีที่ศีรษะของพระสารีบุตร ขณะ
 นั้นเข้านิโรธสมบัติ จนตัวเองต้องถูกธรณีสูบลงไปเกิดเป็น
 สัตว์อยู่ในอเวจีมหานรก

เช่นเดียวกันมนุษย์ผู้พัฒนาจิตจนมีแฉ่นส่องธรรมแบบ
 อภิญญาเป็นของตัวเองได้แล้ว หากใช้ความรู้ไปในทางที่ผิด
 ไปจากธรรม เช่นใช้ความรู้ขั้นสูง (โลกิยญาณ) ไปในการปลุก
 เสกเครื่องรางของขลัง ใช้ความรู้ขั้นสูง ไปสร้างวัตถุมงคล
 ใช้ความรู้ขั้นสูง ไปพยากรณ์ชีวิตของผู้อื่น ต่างๆ เหล่านี้นำไป

สู่ความหลง (โมหะ) มิได้ทำให้ชีวิตพ้นไปจากความทุกข์ เมื่อตายลงแล้วจิตที่มีความหลงเป็นแรงผลักดัน ย่อมโคจรไปสู่การเกิดเป็นสัตว์เดรัจฉาน ยิ่งไปกว่านั้นการใช้ความรู้ชั้นสูงไปทำร้ายทำลายชีวิตของผู้อื่นหรือสัตว์อื่นให้ได้รับความวิบัติ ผู้ใช้ความรู้ยังต้องได้รับผลแห่งอกุศลวิบากนั้นด้วย ด้วยเหตุนี้พระพุทธโคดมเป็นผู้รู้จริงแท้และรู้จริงทุกสิ่งทุกอย่าง จึงได้บัญญัติเป็นวินัยมิให้ภิกษุประพฤติ แม้ภิกษุนั้นได้พัฒนาจิตตนเองจนมีแว่นส่องธรรมแบบอภิญญาเป็นของตัวเองได้แล้วก็ตาม หากนำไปใช้ก็ต้องรับผลแห่งอกุศลวิบากนั้นด้วย

เรื่องแว่นส่องธรรมแบบอภิญญานี้ ผู้เขียนได้พัฒนาจิตเมื่อครั้งที่ไปปฏิบัติธรรมอยู่ที่คณะ ๕ วัดมหาธาตุฯ กรุงเทพฯ ปฏิบัติตามแบบพองหนอ-ยุบหนอได้ ๗ วัน จิตได้เข้าถึงความตั้งมั่นเป็นสมาธิสูงสุด และในวันที่ ๘ ได้ปฏิบัติธรรมแบบเดิมจนเข้าถึงความตั้งมั่นได้เป็นครั้งที่ ๒ ทำให้จิตเข้าสู่ความสงบอย่างมาก ตั้งแต่เข้าย่นค่านั่งอยู่ในท่าขัดสมาธิโดยไม่เปลี่ยนอิริยาบถ นិเวรณ ๕ ไม่สามารถทำให้จิตขุ่นมัวได้ ความรู้สึกในขณะนั้นเป็นสุขที่สุด รู้สึกว่านั่งอยู่ได้แป๊บเดียว ในคืนวันนั้นเมื่อเวลาสอบอารมณ์ (๒๐ นาฬิกา) มาถึง เมื่อภิกษุมานั่งรวมกันพร้อมแล้ว ผู้เขียนได้ขออนุญาตครูบาอาจารย์ พุดถึงสภาวะธรรมที่ได้เกิดขึ้นกับดวงจิตในการปฏิบัติธรรมที่ผ่านมาในวันนี้ เมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงได้พุดขึ้นว่า

ผู้เขียน : ท่านเจ้าคุณอาจารย์ศรีบ วันนี่ผมเข้านิพพาน
จิตเป็นสุขมากครับ

ท่านเจ้าคุณโชดก : ไม่ใช่นิพพานหรอก เขาเรียกว่าเข้าฌาน
คนที่ยังพัฒนาจิตเข้าไม่ถึงปัญญาเห็นแจ้ง
จึงหลงผิดคิดว่าความสุขจากการเสพฌาน
สมบัติของจิตเป็นวิมุตติสุข ผู้ที่จะเข้าถึง
วิมุตติสุขได้ ต้องพัฒนาจิตให้มีสภาวะธรรม
ภายใน พ้นไปจากสมมุติ

การพัฒนาจิตจนเข้าถึงความมีแว่นส่องธรรมแบบ
อภิญญา นี้ ยังเป็นความเห็นผิด เป็นความไม่รู้จริงแท้ (อวิชชา)
ผู้ใดนำแว่นส่องธรรมประเภทนี้มาใช้ส่องนำทางให้กับชีวิตแล้ว
ย่อมนำพาชีวิตเวียนตายเวียนเกิดอยู่ในวัฏสงสารไม่รู้จบ ไม่
สามารถเห็นความจริงแท้ของสรรพสิ่งในวัฏฏะได้ จึงทำให้
บุคคลหลงใช้ความรู้ที่เป็นเดรัจฉานวิชาเช่นนี้ ไปใช้ทำประโยชน์
ชั่วคราวให้เกิดขึ้นกับตัวเอง เช่นใช้ความรู้ไปพยากรณ์ชีวิต ใช้
ความรู้ไปทำเครื่องรางของขลังดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จาก
การพัฒนาจิตตนเองจนเข้าถึงความทรงฌานเมื่อครั้งที่ไป
ปฏิบัติธรรมอยู่ที่วัดมหาธาตุฯ ผู้เขียนได้ใช้แว่นส่องธรรมแบบ
อภิญญา นี้ส่องนำทางให้กับชีวิต หลงนำพาชีวิตเวียนตายเวียน

เกิดมาแล้วอย่างน้อย ๗ ขาติ ด้วยเหตุนี้ในคืนวันสอบอารมณ์ วันหนึ่งที่วัดมหาธาตุฯ ผู้เขียนได้เรียนท่านเจ้าคุณโชดกว่า

ผู้เขียน : ท่านเจ้าคุณอาจารย์ครับ หลังจากพัฒนา จิตจนเข้าฌานได้แล้ว เมื่อนำจิตออกจาก ความทรงฌาน ผมได้ไปเห็นเทวดาใน ดาวดึงส์ มีรูปร่าง สวยงามมากครับ

ท่านเจ้าคุณโชดก : การเห็นนั้นเห็นจริง แต่สิ่งที่ถูกเห็นไม่จริง ดั่งนั้นอย่าเอาจิตไปผูกติดอยู่กับเทวดา เมื่อเห็นแล้วให้กำหนดว่า “เห็นหนอๆๆๆ” ไปเรื่อยๆ จนกว่าภาพของเทวดาจะหายไป

ผู้เขียนได้ทำตามคำชี้แนะของครูบาอาจารย์ แล้วในที่สุด เทวดาได้หายไปจริง การเห็นเทวดานั้นเป็นเพราะผู้เขียนได้ พัฒนาจิตจนเข้าถึงการมีแว่นส่องธรรมแบบอภิญญา (ทิพพจักขุ) นั้นเอง การเห็นเทวดาเป็นเรื่องที่วิญญูชนพึงรู้เฉพาะตน ผู้ อื่นไม่สามารถรู้เห็นเข้าใจได้ เรียกว่าเป็น ปจฺจตฺตํ (เฉพาะตน)

ปฐีสัมภทา ๔

ดั่งได้กล่าวไว้แต่แรกว่า พระอรหันต์ทั้ง ๕๐๐ รูปที่เข้าร่วมในปฐมสังคายนาพุทธศาสนา อยู่ที่สัตตบรรณคูหา แคว้นมคธ นั้น ล้วนเป็นพระอรหันต์ที่ทรงอภิญญา และทรงปฏิสัมภทา ๔

คำว่า “ปฏิสัมภทา” หมายถึง มีความรู้สูงสุด (โลกิยญาน) แดกฉาน ผู้ที่จะมีคุณสมบัติทางโลกเช่นนี้ได้ ต้องพัฒนาจิตจนเข้าถึงความตั้งมั่นเป็นสมาธิระดับฌาน และบรรลุนิยาม ๑๖ ได้ ความรู้แตกฉานทั้ง ๔ อย่างจึงจะเกิดขึ้นกับดวงจิต เหตุที่ทำให้เกิดปฏิสัมภทาได้นั้น บุคคลต้องพัฒนาจิตจนเข้าถึงปรมาตธรรมของเสียงที่ได้ยิน คือมีพลังงานเสียงเข้ากระทบจิต แต่สมมติบัญญัติของเสียงไม่เกิดขึ้นจึงไม่รู้ว่าเป็นเสียงของอะไร

ปฐีสัมภิต ๔ ไ้แก

๑. มีควมร้สูงสุตแตกฉนในอรธ (อ้ตถปฐีสัมภิต)

ค้ว “อรธ” หมยถึงเนือควม หรือค้ที่งมไ้เปลควม หมย แต้ห้ใจถึงผลอันจะเกิขึ้นต้อไป หรือเป็นควมห้ใจ ที่จะอธิบยเนือควมที่ไ้ยินไ้ฟงโดยวิธีพิศดล ต้วอย่งเช่น ค้ว “มหธต” และ “มหธธรรม” หมยถึงอะไร บุคคลผู้ พ้ฒนห้จิตจนห้ถึงอ้ตถปฐีสัมภิต ย่อมห้ใจว้ “มหธต” ค้ รุปนหม ที่ส้ต้วบุคคลไ้เวียนตยเวียนเกิตอยู่ในวัฏสงสร อย่งม้วันจบส้ (อนันต์) ส่ว “มหธธรรม” นั้น หมยถึงธรรม ที่ส้มนนำพห้ชีวิตของส้ต้วบุคคลให้พ้นไปจกการเวียนตย เวียนเกิตอยู่ในวัฏสงสร มหธธรรมนั้นไ้แก มรรคมีองค้แปด (เห็นชอบ ต้ริชอบ เจรจขชอบ ท้การชอบ เลียงซีพชอบ เพียรชอบ ระลี้กชอบ จิตตั้งมั่นชอบ)

๒. มีควมร้สูงสุตแตกฉนในธรรม (ธัมมปฐีสัมภิต)

เช่นธรรมที่นำพห้ชีวิตของส้ต้วบุคคลให้ต้งเวียนตยเวียนเกิต อย่งในกมภพ ก็ค้การเอห้จิตห้ไปผูกตติเป็นทลกับรูป เลียง กลิ่น รส โณฏฐัพพะ ธรรมที่นำพห้ชีวิตไปสู่รูปภพก็ค้อณ นำพห้ชีวิตไปสู่อรูปภพก็ค้อรูปณ

๓. มีความรู้สูงสุดแตกฉานในภาษา (นิรุตติปฏิสัมพันธ์)
ผู้ที่พัฒนาจนเข้าถึงความทรงฉานได้ ย่อมมีความสามารถสื่อสารกับ
มนุษย์และอมนุษย์ได้ ดังตัวอย่าง พระพุทธโคดม เทศน์ธรรมะ
โปรด อากัณฐกัณฐ์ จนมีจิตบรรลุโสดาบัน เทศน์ธรรมะโปรด
พุทธมารดาในดาวดึงส์จนมีจิตบรรลุโสดาบัน เทศน์ธรรมะ
โปรดท้าวพกาพรหมจนสามารถเปลี่ยนความเห็นผิดให้กลับ
มาเป็นพรหมผู้มีความเห็นถูกต้อง ฯลฯ

พระมหาโมคคัลลานะ เข้าฌานแล้วถอดจิตออกไป
สนทนาอยู่กับเทวดานางฟ้าในดาวดึงส์ ถอดจิตออกไปสนทนา
อยู่กับติสสมหาพรหม ฯลฯ ครุบาบุญชุ่ม พัฒนาจิตจนเข้าถึง
ความทรงฉานได้แล้ว จึงสามารถสื่อสารกับมด ค้างคาว
พญานาค ฯลฯ ที่อาศัยอยู่ในถ้ำราชคฤห์ อำเภองาว จังหวัด
ลำปางได้

สรุปได้ว่า การสื่อสารระหว่างมนุษย์กับอมนุษย์นั้น
สามารถสื่อสารถึงกันได้ด้วยพลังงานจิตที่มีขนาดความถี่คลื่น
ตรงกัน ด้วยเหตุนี้หากผู้ใดปรารถนาจะสื่อสารกับมนุษย์ใน
ต่างมิติ หรือปรารถนาจะสื่อสารกับอมนุษย์ใดๆ วัฏฏะนี้ ต้อง
พัฒนาจิต (สมถภาวนา) ของตนเอง ให้มีขนาดความถี่คลื่น
จิตตรงกับขนาดความถี่คลื่นจิตของสัตว์ในมิตินั้น

๕. มีความรู้สูงสุดแตกฉานในการโต้ตอบโต้ฉับพลัน (ปฏิภาณปฏิสังขริทา) เช่น สามารถโต้ตอบโต้ฉับพลันกับคำถามที่ไม่เคยได้ยินได้ฟังมาก่อน หรือรู้เห็นเข้าใจได้ทันที เมื่อได้เห็นภาพที่เข้าทางตาแล้วกระทบจิต ตัวอย่างเช่น เห็นคนเขียนไว้ว่า “การให้อภัยเป็นทาน เป็นการให้ที่สูงที่สุด” เมื่อประโยคนี้อ่านสัมผัสกับจิตแล้ว ย่อมรู้เห็นเข้าใจได้ถูกต้องตรงตามความเป็นจริงอย่างทันทีว่า การให้อภัยเป็นทาน ย่อมทำให้จิตสงบเย็นแล้วมีเมตตาเกิดขึ้นในดวงจิต เมตตาเป็นหนึ่งในพรหมวิหาร ๔ ที่พรหมทุกองค์จะต้องมีอยู่กับใจ ดังนั้นหากเขียนว่า “การให้อภัยเป็นทาน เป็นการให้ที่สูงที่สุดในวัฏฏะ” จึงจะถูกต้อง เพราะวัฏฏะนั้นประกอบขึ้นด้วยภพต่างๆ ตั้งแต่ภพจรก ภพเปรต ภพอสุรกาย ภพดิรัจฉาน ภพมนุษย์ เทวโลก และพรหมโลก คือโลกอันเป็นที่เกิดของพรหมนั้นสูงสุดในวัฏฏะ

แว่นส่องธรรมแบบเห็นแจ้ง

คำว่า “เห็นแจ้ง” หมายถึงรู้เห็น เข้าใจความจริงได้ ถูกตรงกับความเป็นจริงแท้ และไม่เียงด้วยกาลเวลา แม้กาลเวลาจะแปรเปลี่ยนไปยาวนานแค่ไหนเช่น เป็นปีมนุษย์ เป็นปีทิพย์ หรือเป็นกัป ความจริงคือ เหตุและผลยังคงมีความสัมพันธ์กันตลอดไป ไม่แปรเปลี่ยนไปเป็นความไม่จริง ความจริงเช่นนี้เรียกว่า ปรมัตถสัจจะ ผู้ที่ปรารถนามีแว่นส่องธรรมแบบเห็นแจ้ง ต้องพัฒนาจิตตนเองตามวิธีทางปฏิบัติธรรมที่เรียกว่า วิปัสสนากรรมฐาน โดยใช้จิตที่ตั้งมั่นเป็นสมาธิที่สมควรแล้ว (อุปจารสมาธิ) พิจารณาสิ่งที่เข้ากระทบจิต ตามแนวทางของสติปัฏฐาน ๔ คือพิจารณากาย เวทนา จิต ธรรมว่าล้วนต่างดำเนินไปตามกฎไตรลักษณ์ คือจิตต้องมีสติดระลึกรู้เท่าทันสิ่งทั้งหลายตามความเป็นจริงแท้ คือระลึกรู้เท่าทันธรรมอันเป็นที่ตั้งแห่งสติว่าธรรมนั้นเป็นของไม่เที่ยงไม่คงที่

(อนิจจัง) ธรรมที่เข้ากระทบจิตเป็นของที่คงทนอยู่ไม่ได้ (ทุกขัง) และธรรมนั้นเป็นของที่มีใช้ตัวมิใช่ตน (อนัตตา)

ผู้ใดใช้จิตที่ตั้งมั่นอันสมควรแล้ว พิจารณาธรรมอันเป็นที่ตั้งแห่งจิต (สติปัฏฐาน ๔) จนเห็นความเป็นจริงแท้ในธรรมทั้งสี่ว่าไม่ใช่ตัวมิใช่ตน คือเห็นเป็นสิ่งที่ว่างเปล่าได้แล้ว ปัญญาเห็นแจ้งตามความเป็นจริงแท้ ย่อมเกิดขึ้นกับจิตของผู้นั้น

เครื่องชี้วัดการเข้าถึงปัญญาเห็นแจ้งของบุคคล ผู้มีแว่นส่องธรรมแบบเห็นแจ้ง คือการมีพฤติกรรมถูกต้องตามธรรมวินัยในพุทธศาสนา

พฤติกรรมของมนุษย์

มนุษย์มีพฤติกรรมอยู่ ๓ อย่างคือ

๑. *ความคิดเป็นพฤติกรรมเรียกว่า มโนกรรม* ผู้มีแว่นส่องธรรมแบบเห็นแจ้ง ย่อมคิดแต่สิ่งที่เกิดประโยชน์ ถูกต้องชอบธรรมกับชีวิต คือคิดแล้วเป็นเหตุนำพาชีวิตพ้นไปจากวิญญะ เช่นคิดพัฒนาจิตให้เป็นอิสระจากโลกธรรม คิดพัฒนาจิตให้เป็นอิสระจากวัตถุ คิดไม่เข้าไปก้าวล่วงในชีวิตของคนอื่น คิดดับเหตุของปัญหาต่างๆ ที่ตัวเอง ในกรณีการเกิดพิบัติภัยจากธรรมชาติ ต้องแก้ปัญหาที่ตัวเองให้พ้นจากความวิบัติด้วยการเอาธรรมะมาคุ้มครองใจ สิ่งสูงสุดที่ควรคิดคือคิดกำจัดกิเลสที่ผูกมัดใจ (สังโยชน์) ที่เป็นต้นเหตุนำพาชีวิตให้ต้องเวียนตายเวียนเกิดอยู่ในวัฏสงสาร

๒. การพูดเป็นพฤติกรรมที่เรียกว่าวจีกรรม ผู้มีแว่นส่องธรรมแบบเห็นแจ้ง ย่อมพูดในสิ่งที่เกิดประโยชน์สูงสุดกับชีวิต ไม่พูดเท็จ ไม่พูดหยาบคายไม่พูดส่อเสียด ไม่พูดเพื่อเจ้าไร้สาระ เพราะหากพูดแล้ว ย่อมเป็นเหตุหลงนำพาชีวิต เวียนตายเวียนเกิดอยู่ในวัฏสงสาร ซ้ำยังนำทุกข์นำโทษมาสู่ชีวิตด้วย ดังตัวอย่างที่เห็นได้จากอดีตของอัมพปาลี ในครั้งที่ตัวเองได้ไปเกิดเป็นมนุษย์อยู่ในปลายพุทธกาลของพระสิขีพุทธเจ้า ตัวเองได้บวชเป็นภิกษุณีและรักษาศีลอย่างเคร่งครัด แต่มีอยู่วันหนึ่ง นางได้ขาดสติ เผลอพูดปรามาสภิกษุณีอรหันต์รูปหนึ่งที่บ้วนน้ำลายไว้บนลานพระเจดีย์ว่า “อิหยังคะนิคาคคนไหนมาถ่มน้ำลายไว้ตรงนี้” คำพูดที่เป็นอกุศลวจีกรรมถือว่าเป็นการพูดดูถูก (ปรามาส) ผู้มีแว่นส่องธรรมแบบเห็นแจ้ง จะไม่พูดปรามาสใครผู้ใดให้เกิดผลเป็นอกุศลวิบากในวันข้างหน้า แต่เหตุที่อดีตของอัมพปาลี ยังมีสภาวะธรรมในดวงจิตเป็นปฏุชนคือมีแว่นส่องธรรมแบบธรรมดา ไม่สามารถเห็นผลของกรรมที่จะติดตามมาในวันข้างหน้า จึงได้กล่าวคำอันเป็นอกุศลวจีกรรมออกไป เมื่ออดีตของอัมพปาลีได้นำพาชีวิตมาเกิดอยู่ในครั้งพุทธกาลของพระพุทธโคดม ตนจึงต้องเสวยผลของอกุศลวิบากเป็นโสเภณีแห่งแคว้นวัชชีนั่นเอง

๓. การกระทำเป็นพฤติกรรมที่เรียกว่ากายกรรม ตลอด ๔๕ พรรษาที่พระพุทธโคดมออกเผยแผ่ธรรม พระองค์ไม่

เคยสอนพุทธบริษัท ให้เอาจิตเข้าไปก้าวล่วงในชีวิตของใครผู้ใด แต่พระองค์ทรงชี้แนะให้แก้ปัญหาที่ตัวเอง เหมือนตอนที่เกิดเรื่องขึ้นที่กรุงโกสัมพี ภิกษุสงฆ์ได้ทะเลาะวิวาทกัน จนทำให้พระราชาผู้อุปฐากภิกษุสงฆ์ต้องแตกแยกทางความคิดตามไปด้วย แม้พระพุทธโคดมจะทรงว่ากล่าวตักเตือนอย่างไร สงฆ์สองฝ่ายก็ได้มีความปรองดองกันได้ ด้วยต่างคนต่างถือทิฐิของตนเป็นใหญ่ พระพุทธองค์จึงได้เสด็จไปอยู่ในป่ารกชัฏวันลำพังพระองค์เดียวมีสัตว์เดรัจฉาน (ช้างปารีเลยกะ) ทำหน้าที่คอยรับใช้ (อุปฐาก) พระพุทธองค์ จนกระทั่งภายหลังสงฆ์สองฝ่ายต่างลดทิฐิมานะลงได้ จึงเกิดความปรองดองขึ้นกับหมู่สงฆ์

ยังมีอยู่อีกเรื่องหนึ่งเกี่ยวกับการแก้ปัญหาที่ตัวเอง คือในครั้งที่มีการปฐมสังคายนาพุทธศาสนา ที่ถ้ำสัตตบรรณคูหา กรุงราชคฤห์แคว้นมคธ เมื่อการทำปฐมสังคายนา แล้วเสร็จ พระอานนท์ได้กล่าวกับพระเถระ ที่ร่วมกระทำปฐมสังคายนา ว่า

พระอานนท์ : เมื่อใกล้เสด็จดับขันธปรินิพพาน พระตถาคตได้ตรัสกับข้าพเจ้า ให้สงฆ์ลงพรหมทัณฑ์ แก่ฉันนภิกษุผู้ดีอรหัน

พระเถระ : พรหมทัณฑ์นั้นเป็นอย่างไร?

พระอานนท์ : พรหมทัณฑ์นั้นคือ ฉันทนิกายพิงพูดได้ตามใจ
ปรารถนา ภิกษุทั้งหลายไม่พึงว่ากล่าวตักเตือน
ไม่พึงสั่งสอน

พระเถระ : ดีละ ท่านอานนท์นั้นแหละ จงลงพรหมทัณฑ์
แก่ฉันทนิกาย ด้วยการนำสงฆ์หมู่หนึ่งไปด้วย

พระอานนท์และคณะสงฆ์จึงลงเรือจากท่าน้ำกรุง
ราชคฤห์ล่องทวนน้ำแม่คงคาขึ้นไปทางต้นน้ำ เมื่อเรือผ่านกรุง
พาราณสีไปแล้วจึงแยกไปทางซ้ายเข้าแม่น้ำยมุนา วัดโฆสิตา
ราม แห่งกรุงโกสัมพีตั้งอยู่ริมฝั่งน้ำยมุนา ฉันทนิกายอาศัยอยู่
ที่นั่น เมื่อพระอานนท์พร้อมหมู่สงฆ์เดินทางไปถึงและได้แจ้ง
กับฉันทนิกายว่า

พระอานนท์ : ฉันทนิกาย บัดนี้สงฆ์ได้ลงพรหมทัณฑ์แก่ท่าน
แล้ว

ฉันทนิกาย : พรหมทัณฑ์นั้นเป็นอย่างไร?

พระอานนท์ : พรหมทัณฑ์นั้นหมายถึง ฉันทนิกายสามารถ
พูดได้ตามใจปรารถนา แต่คณะสงฆ์ไม่ว่ากล่าว
ไม่ตักเตือน ไม่พรั่สอน

ฉันทนิกาย : นั้นหมายความว่า บัดนี้สงฆ์ได้ตัดข้าพเจ้าออก
จากหมู่แล้วใช้ใหม่

พุดจบกี้สิ้นสติสลบไป (ไม่รู้ตัว)

เมื่อฉันทนิกายฟื้นตื่นขึ้นมาใหม่ จึงได้ระลึกถึงความต้อ
ร้อนถือตัวของตัวเอง จึงได้กลับมาเป็นคนที่มีความเห็นถูก มี
พฤติกรรมอ่อนน้อมต่อผู้อื่น ได้นำตัวเข้าหาพระเถระที่ป่าอิสิ
ปตนมฤคทายวันใกล้เมืองพาราณสีเพื่อขอให้สอนธรรม แล้ว
ตัวเองได้นำไปประพฤติปฏิบัติ แต่ก็ยังไม่สามารถบรรลุธรรม
สูงสุดได้ จึงย้อนกลับมาหาพระอานนท์ที่โฆสิตารามเพื่อให้
สอนธรรมต่อ เมื่อนำธรรมที่พระอานนท์สอนไปปฏิบัติได้ไม่
นาน จิตของฉันทนิกายก็บรรลุอรหัตตผล

เรื่องที่บอกเล่ามาข้างต้นนี้ จะเห็นได้ว่า พระพุทธโคดม
มิเคยสอนให้พุทธบริษัทไปแก้ปัญหาก็ผู้อื่น แต่ทรงสอนให้แก้
ปัญหาที่ตัวเอง ปัญหาจึงจะยุติลงได้

เรื่องการแก้ปัญหาก็ตัวเองนี้ ได้เคยเกิดขึ้นในครั้งที่ผู้
เขียนไปปฏิบัติธรรมอยู่กับท่านเจ้าคุณโชดก ที่คณะ ๕ วัดมหา
ธาตุฯ กรุงเทพฯ มีอยู่วันหนึ่ง ในห้วงเวลาเช้า เมื่อปฏิบัติ
ธรรมแล้วผู้เขียนมีจิต ไม่สงบเป็นสมาธิ ด้วยเหตุที่คณะ ๕ มี

การก่อสร้างทำให้เกิดเสียงดังรบกวนโสตประสาท จึงได้คิดหนีออกจากวัดมหาธาตุฯ เพื่อจะไปปฏิบัติธรรมที่สวนโมกข์ฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีได้บอกใครให้รับรู้ความคิดที่จะหนีนี้ แต่เมื่อถึงเวลาสอบอารมณ์ตอน ๒๐ นาฬิกาของคืนวันเดียวกันนั้น เมื่อภิกษุผู้เข้าปฏิบัติมารวมกันพร้อมแล้ว ท่านเจ้าคุณโชดกได้มองมาที่ผู้เขียนพร้อมกับพูดขึ้นว่า

เจ้าคุณโชดก : จะหนีไปไหนก็หนีใจตัวเองไม่พ้น ให้อยู่แล้วสู้สิ

เมื่อรู้ว่าตัวเองพลาดไปแล้วไม่มีทางเลี่ยง (ตกกระไดพลอยโจน) จึงได้ถามท่านว่า

ผู้เขียน : จะให้สู้อย่างไรล่ะครับท่านเจ้าคุณอาจารย์

เจ้าคุณโชดก : เมื่อใดคิดจะหนี ให้บริกรรมคำว่า “คิดหนีหนอๆๆๆ” บริกรรมไปเรื่อยๆ จนกว่าความคิดที่จะหนีดับไป จึงเอาใจมากำหนด พองหนอ-ยุบหนอ เหมือนเดิม

ผู้เขียนรับเอาคำชี้แนะมาปฏิบัติ ในที่สุดความคิดที่จะหนีได้ดับไปจริง จึงอยู่ปฏิบัติธรรมต่อที่วัดมหาธาตุฯ จนครบห้วงเวลาที่ได้ตั้งจิตอธิษฐานไว้

เรื่องที่เขียนบอกเล่ามานี้เป็นเครื่องยืนยันให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่า ท่านเจ้าคุณโชคมีแว่นส่องธรรมแบบอภิญญา (เจโตปริยญาณ) และมีแว่นส่องธรรมแบบเห็นแจ้ง จึงได้แนะนำได้อย่างถูกต้อง เช่นเดียวกับที่พระพุทธโคดมได้ทรงสอนอยู่ในครั้งพุทธกาล และเช่นเดียวกันเมื่อผู้เขียนได้พัฒนาจิตจนเกิดปัญญาเห็นแจ้งแล้ว หรือที่เรียกว่ามีแว่นส่องธรรมแบบเห็นแจ้ง จึงได้แนะนำผู้มีปัญหาทั้งหลาย ให้แก้ปัญห (ดับเหตุ) ที่ตัวเอง มิให้ไปแก้ปัญหที่คนอื่น เช่นลูกคือ ลูกชอบ โต้แย้งโต้เถียง ลูกเป็นคนขี้เกียจ ฯลฯ ต้องแก้ปัญหที่ตัวของแม่พิมพ์ (พ่อแม่) ให้ดีได้ก่อน แล้วปัญหาของลูกจึงจะหมดไป ด้วยเหตุนี้ ผู้รู้จริงแท้จึงได้กล่าวว่า ให้ตั้งคนดีมีศีล มีธรรมเป็นหัวหน้าครอบครัว แล้วครอบครัว (สังคม) จึงจะมีความสุข เช่นเดียวกัน คำเฉลยปัญหาต่างๆ ที่ตอบลงในเว็บไซต์ www.kanlayanatam.com ได้ชี้แนะให้ผู้มีปัญหาทั้งหลายต้องแก้ปัญหหรือดับเหตุที่ตัวเอง แล้วปัญหาจึงจะหมดไปอย่างถาวร

ยิ่งไปกว่านั้น ผู้รู้จริงแท้และรู้จริงแท้ในทุกสิ่งทุกอย่าง (สัมพัญญ) มิเคยสอนให้ตำหนิหรือให้ร้ายผู้อื่น แต่ทรงสอนให้ดูที่ตัวเองแล้วปรับแก้ไขที่ตัวเอง เช่นเห็นบุคคลผู้รู้ไม่จริง ได้ประพดิตุศัล ไร้ธรรม หรือกล่าววาจาตำหนิผู้อื่น พระพุทธองค์ทรงสอนให้ดูเขาผู้นั้นเป็นครุฑที่ไม่ดี สอนใจตัวเองว่าเขา

เป็นผู้มีอุปการคุณที่สอนให้เราได้ว่า เราจะไม่ประพฤติเช่นเขา แล้วเราก็จะไม่เป็นคนไม่ดีเหมือนเขา ตรงกันข้าม หากเขาเป็นคนดีมีศีลมีธรรม ให้ดูเขาเป็นครูผู้มีอุปการคุณว่า เราจะประพฤติเช่นเขา แล้วเราก็จะเป็นคนดีเหมือนเขา

อีกตัวอย่างหนึ่งที่ผู้เขียนมีความประสงค์ที่จะบอกให้ผู้อ่านรู้ว่า พระพุทธโคดมเป็นผู้มีแฉ่นส่องธรรมแบบเห็นแจ้ง พระองค์ได้บัญญัติให้ภิกษุบริโภคใช้สอยแต่สิ่งอันจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตของภิกษุ ที่เรียกว่าวัฐฐบริขาร (สบง จีวร สังฆาฏิ บาตร มีดโกนหรือมีดตัดเล็บ เข็มเย็บผ้า ประคดเอว กระบอกกรองน้ำ) พระอรียสงฆ์ผู้มีแฉ่นส่องธรรมแบบเห็นแจ้ง ย่อมประพฤติตามพระวินัยบัญญัติ

ผู้เขียนได้รู้จักมักคุ้นกับพระที่ปฏิบัติธรรมอยู่ในป่า เป็นผู้ประพฤติปฏิบัติได้ถูกต้องตามธรรมวินัย มีอยู่สองเรื่องที่ประสงค์จะบอกเล่าให้ผู้อ่านได้ทราบว่พระป่ารูปนั้นได้พูดกับผู้เขียนว่

พระป่า : มีพระสังฆาธิการรูปหนึ่ง ได้มาบอกเพื่อจะมอบสมณศักดิ์ให้ แต่ได้บอกปฏิเสธไม่ขอรับสมณศักดิ์นั้น

และยังมีอีกเรื่องหนึ่ง ขณะอยู่กับท่านเพียงสองคน พระป่าได้พูดกับผู้เขียนว่า

พระป่า : อาตมาได้รับประเคนฟองน้ำฤดูร้อน ที่มีขนาดใหญ่พองๆ กับก้อนขนมปัง (พูดพร้อมกับทำมือ) อาตมาไม่รู้ว่าจะใช้ได้อย่างไร เพราะมันเกินที่สมณะจะบริโภคใช้สอย

เรื่องนี้ผู้เขียนได้พูดกับพระป่าว่า

ผู้เขียน : เมื่อฆราวาสได้ถวายของให้กับท่านแล้ว ฟองน้ำก้อนนั้นย่อมเป็นของท่าน เมื่อท่านได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรว่าไม่เหมาะที่สงฆ์จะบริโภคใช้สอย ท่านจะส่งต่อให้คนอื่นนำไปใช้ถูกต้อง ย่อมไม่ผิดพระวินัย

เรื่องนี้ชี้ให้เห็นว่าพระป่ารูปนั้น เป็นผู้ประพฤติธรรมแล้วได้มรรคผลถูกต้องตามธรรม คือมีแว่นส่องธรรมแบบเห็นแจ้งเกิดขึ้นนั่นเอง ในทางตรงกันข้ามนักบวชในพุทธศาสนาที่มีสมณศักดิ์และมีตำแหน่งสูงในอาวาส ได้พูดบอกกับฆราวาสที่มาทำบุญวัดว่า พุทธศาสนาบอกว่ามีเทวดา มีพรหม มีเปรต มีอสุรกาย ฯลฯ แท้จริงแล้วไม่มีอยู่จริง หรือมีนักบวชในพุทธศาสนา ไม่ยอมแจกหนังสือธรรมะเป็นทาน หากฆราวาสมิได้

๖๐ แวนส่องธรรม

ปริจาคทรัพย์ถวายทาน รวมถึงนักบวชอื่นๆ ในพุทธศาสนาที่
ประพฤติดิฉิดธรรมผิดวินัยที่พระพุทธโคดมได้บัญญัติไว้ ฯลฯ
ต่างๆ เหล่านี้เป็นตัวอย่างที่บ่งชี้ให้เห็นถึงความไม่มีแวนส่อง
ธรรมที่เห็นแจ้งนั่นเอง

ปัจฉิมลิขิต

จากสาระของเรื่องที่เขาเขียนมาทั้งหมด กล่าวในเชิงสรุปได้ว่า แวนส่องธรรมหมายถึงตัวปัญญาหรือตัวความรู้ ที่มนุษย์สามารถพัฒนาให้เกิดขึ้นกับตัวเองได้ ซึ่งในทางโลกแล้วนิยมพัฒนาปัญญากันใน ๒ รูปแบบ คือปัญญาที่เกิดจากการฟัง การอ่าน (สุดมยปัญญา) แล้วนำเอาความรู้ที่ได้ไปพิจารณา วิเคราะห์วิจัย (จินตามยปัญญา) จนเกิดปัญญาชั้นที่สูงขึ้น อันเป็นที่นิยมพัฒนากันในสังคมโลก ปัญญาประเภทนี้สามารถรู้เห็นเข้าใจด้วยระบบประสาทสัมผัส และเข้าถึงความจริง (เหตุผล) ชั่วคราว เมื่อกาลเวลาเปลี่ยนไป ความจริงที่เคยเป็นหรือเหตุผลที่เคยสัมพันธ์กันจะไม่สัมพันธ์กันอีกต่อไป จึงเรียกความจริงเช่นนี้ว่า สภาวะสัจจะ ทั้งๆ ที่รู้ว่าเป็นความจริง ชั่วคราวแต่มนุษย์ในสังคมยังนิยมประพฤดิหรือพัฒนากันอยู่ เหตุที่ความจริงเกิดขึ้นชั่วคราวแล้วหายไปเนื่องมาจากเหตุผล

ประเภทนี้ยังคงอยู่ภายใต้อำนาจของกฎธรรมชาติ (กฎไตรลักษณ์) ซึ่งผู้เขียนเรียกปัญญาที่เข้าถึงความจริงประเภทนี้ว่าเป็น แวนส่องธรรมแบบธรรมดา ใครผู้ใดได้พัฒนาความรู้อันมีแวนส่องธรรมแบบธรรมดา ย่อมเห็นว่าโลกธรรมคือธรรมที่มีอยู่ประจำโลก เป็นสิ่งที่ควรแสวงหาไว้กับตน เพื่อให้ตัวเองดูดีดูเด่นกว่าคนอื่น โดยหารู้ไม่ว่าโลกธรรมเป็นของคู่ คือมีทั้งส่วนที่ดีและส่วนที่ไม่ดีคู่กัน และธรรมทั้งหลายในสังสารวัฏล้วนตกอยู่ภายใต้กฎไตรลักษณ์ (อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา) ผู้มีแวนส่องธรรมแบบธรรมดา หากใช้ส่องนำทางให้กับชีวิต ก็จะต้องประสบกับความสมหวังและความผิดหวังเป็นธรรมดา หรือพูดได้ในอีกทางหนึ่งว่า ผู้มีแวนส่องธรรมแบบธรรมดา ย่อมเห็นกามคือความใคร่ความอยาก ความนำปรารถนา เป็นสิ่งที่ควรแสวงหาในระดับตัวตน จึงทำให้จิตตกอยู่ใต้อำนาจของกิเลสสาม ได้แก่ ราคะ โมหะ โทสะ ฯลฯ และจิตตกอยู่ใต้อำนาจของวัตถุสาม อันได้แก่ รูป เสียง กลิ่น รส และสัมผัสทางกาย (โณภูฐัพพะ) ที่น่าใคร่น่าสนใจ ด้วยเหตุนี้คนส่วนใหญ่ในสังคมจึงนิยมบริโภคกาม หรือหาความสุขจากกาม อาทิ มีจิตเป็นทาสของสิ่งสวยงามที่ตาเห็น มีจิตเป็นทาสของวัตถุรสดีที่ลิ้นสัมผัสได้ มีจิตเป็นทาสของเสียงเพราะพริ้งที่หูสัมผัสได้ ฯลฯ ต่างๆ เหล่านี้เป็นเหตุทำให้คนมีอารมณ์ดีอารมณ์ถูกใจ (อิฏฐารมณ์) และอารมณ์ไม่ดีอารมณ์ไม่ถูกใจ (อนิฏฐารมณ์) สลับกันไปตลอดชีวิต

ผู้ที่พัฒนาจิต (สมถกรรมฐาน) จนเข้าถึงปัญญาสูงสุดที่เรียกว่าโลกียญาณได้แล้ว ย่อมรู้เห็นเข้าใจความจริงที่อยู่เหนือระบบประสาทสัมผัส แต่ยังคงเป็นความจริงที่แปรเปลี่ยน (สภาวะสังขะ) ไปตามกาลเวลาที่ยาวนานได้ ผู้เขียนเรียกปัญญาสูงสุดที่เข้าถึงความจริงประเภทนี้ว่าเป็นแว่นส่องธรรมแบบบอภิญญา ใครผู้ใดสามารถพัฒนาจิตตนเองจนมีแว่นส่องธรรมแบบบอภิญญาได้แล้ว ย่อมรู้เห็นเข้าใจว่า สัตว์ (รูปนาม) กายทิพย์มีอยู่จริงในวัฏสงสาร อาทิ สัตว์นรก สัตว์เปรต สัตว์อสุรกาย เทวดา พรหม เพราะสามารถสัมผัสได้ด้วยพลังงานจิตที่พัฒนาดีแล้ว ผู้ที่มีแว่นส่องธรรมแบบบอภิญญา ยังเห็นความจริงที่ไม่เป็นจริงแท้ จึงมักเอาจิตเข้าไปผูกติดเป็นทาสกับสิ่งที่จิตเห็น มีคนจำนวนน้อยที่เห็นผิดไปจากธรรมจึงเอาความรู้ทางไสย (ไสยศาสตร์) มาส่องนำทางให้กับชีวิต เช่นนำความรู้ทางไสยมาปลุกเสกเครื่องรางของขลัง นำความรู้ทางไสยมาทำนายความเป็นไปของชีวิต (พยากรณ์โชคชะตา) นำความรู้ทางไสยมาสาปแช่งศัตรูให้วิบัติ ฯลฯ การใช้ความรู้ทางไสยมิได้เป็นเหตุทำให้มนุษย์พ้นไปจากความทุกข์ ผู้เห็นผิดย่อมนำเอาแว่นส่องธรรมแบบบอภิญญามาใช้ส่องนำทางให้กับชีวิต จึงต้องเวียนตายเวียนเกิดอยู่ในทุกติภพของวัฏสงสารอย่างไม่มีวันจบสิ้น ด้วยเหตุนี้ผู้รู้จริงแท้และรู้จริงในทุกสิ่งทุกอย่างคือ พระพุทธเจ้า จึงได้บัญญัติขึ้นไว้เป็นวินัยมิให้ภิกษุในพุทธศาสนาประพฤติคือเว้นประพฤตินั่นเอง

สำคัญที่สุดผู้ที่พัฒนาจิต (วิปัสสนากรรมฐาน) จนเข้าถึงปัญญาสูงสุดที่เรียกว่า โลกุตระญาณ (ญาณ ๑๖) ได้แล้ว ย่อมรู้เห็นเข้าใจความจริงที่เป็นจริงแท้ (ปรมาตถสัจจะ) ที่อยู่เหนือระบบประสาทสัมผัสและไม่มีกาลเวลาใดๆ เข้ามาทำให้ความจริงแปรเปลี่ยนไปเป็นอย่างอื่นได้ ผู้เขียนเรียกปัญญาสูงสุดที่เข้าถึงความจริงแท้เช่นนี้ว่าเป็นแวนส่องธรรมเห็นแจ้ง แวนส่องธรรมประเภทนี้ มีพลังอำนาจที่จะกำจัดกิเลสที่ผูกมัดใจสัตว์ คือสังโยชน์ ๑๐ (ความเห็นว่าเป็นตัวของตน ความลังเลสงสัย ความถือมั่นศีลพรต ความตั้งใจในกามคุณ ความกระทบกระทั่งในใจ ความตั้งใจในรูปธรรมอันประณีต ความตั้งใจในอรูปธรรม ความถือว่าตัวเองเป็นนั่นเป็นนี่ ความฟุ้งซ่าน ความไม่รู้จริง) ให้หมดไปจากใจได้ หรือพูดได้ในอีกทางหนึ่งว่า นำพาชีวิตไปสู่ความพ้นไปจากวัฏสงสารได้ ด้วยเหตุนี้การใช้แวนส่องธรรมแบบเห็นแจ้งส่องนำทางให้กับชีวิต ย่อมไม่นำชีวิตไปสู่ความวิบัติ แต่สามารถนำพาชีวิตไปสู่ความพ้นทุกข์ได้

ในสังคมมนุษย์ปัจจุบัน แทบจะไม่มีใครพัฒนาจิตให้เข้าถึงแวนส่องธรรมแบบเห็นแจ้งได้ ทั้งนี้เป็นเพราะคนที่เกิดอยู่ในอดีตชาติ มีบุญบารมีสั่งสมมาไม่มาก จึงมีความจำเป็นต้องมาทำต่อในชาตินี้ และยังต้องพัฒนาปัญญาเห็นแจ้งให้เกิดขึ้น หรือให้มีแวนส่องธรรมแบบเห็นแจ้งในภายหลัง

ยังมีอยู่อีกสาเหตุหนึ่ง ที่คนในยุคสมัยนี้มีจิตเป็นทาสของกามคุณ จึงมิได้สนใจ และมีได้ศรัทธาที่จะพัฒนาปัญญาสูงสุด หรือความรู้ให้สูงสุด หรือให้มีแว่นส่องธรรมแบบเห็นแจ้ง ทั้งนี้เพราะยังมีจิตยึดติดอยู่กับโลกธรรม วัตถุ ราคะ โทสะ โมหะ ฯลฯ ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดขึ้นได้ง่าย ด้วยการใช้วแว่นส่องธรรมแบบธรรมดาส่องนำทางให้กับชีวิต

ก่อนที่จะยุติเรื่องแว่นส่องธรรมนี้ จึงขอบอกให้ท่านผู้อ่านได้ทราบว่า มนุษย์มีศักยภาพในการพัฒนาปัญญาได้ ๓ ระดับ คือ สุตมยปัญญา จินตมยปัญญา และภาวนามยปัญญา ซึ่งผู้เขียนได้สมมุติว่าเป็นแว่นส่องธรรมแบบธรรมดา แว่นส่องธรรมแบบอภิปัญญา และแว่นส่องธรรมแบบเห็นแจ้ง ใครผู้ใดประสงค์ที่จะพัฒนาจิตให้มีแว่นส่องธรรมประเภทไหน ก็เลือกเอาตามที่ใจปรารถนาเถิด

บรรณานุกรม

บรรจบ บรรณรุจิ ๒๕๓๕ อลีติ มหาสาวก มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กรุงเทพฯ

บรรจบ บรรณรุจิ ๒๕๓๙ ภิกษุณี: พุทธสาวิกาครั้งพุทธกาล มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กรุงเทพฯ

พระเทพเวที (ประยูร ปยุตโต) ๒๕๓๒ พุทธธรรม มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กรุงเทพฯ

พระราชวรมณี (ประยูร ปยุตโต) ๒๕๒๘ พจนานุกรมพุทธศาสตร์ : ฉบับประมวลศัพท์ บริษัทด้านสุทธาการพิมพ์ จำกัด กรุงเทพฯ

สุริย์ มีผลกิจ - วิเชียร มีผลกิจ ๒๕๔๓ พระพุทธกิจ ๔๕ พรรษา บริษัท คอมพิวเตอร์ จำกัด กรุงเทพฯ ๑๐๒๕๐

รายชื่อหนังสืออื่นๆ ของอาจารย์ ดร. สนั่น วรรณไธ

บางส่วนที่จัดพิมพ์โดย ชมรมกัลยาณธรรม มีดังนี้

การพัฒนาศักยภาพของตนเอง

กำลังใจ

เข่าหัสธรรม ถอดรหัสกรรม

ชีวิตหลังความตาย (เล่มสีฟ้า)

ชีวิตหลังความตาย ชีวิตใหม่ที่ต้องเตรียมตัว

ตามรอยพ่อ

ตายแล้วไปไหน

เตรียมตัวก่อนตาย

ถึงไสยาบันในชาตินี้

ทศบารมี

ทางสายเอก (เล่มเล็ก)

ทางสายเอก เล่มใหญ่

ทางสายเอกภาษาอังกฤษ

ทางสายเอกสองภาษา

ธรรมะภาคปฏิบัติ

พระแม่จามเทวี

พลังแห่งบุญญฤทธิ์
อุบายทำให้จิตสงบ
ศีลและปัญญา
สนทนาภาษาธรรม เล่ม ๑-๒๓
ลัจจบารมี เมตตาบารมี

ประวัติ ท่านอาจารย์ ดร. สนอง วรอุไร

ดร.สนอง วรอุไร มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ที่ อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา มีพี่น้องทั้งหมด ๘ คน ท่านเป็นบุตรคนที่ ๖ ท่านได้รับการศึกษาเบื้องต้นจากโรงเรียนสุวรรณศิลป์ เมื่อสิ้นสงครามโลกครั้งที่ ๒ ท่านและพี่ๆ น้องๆ ได้ย้ายเข้ามาเรียนในกรุงเทพฯ ศึกษาในโรงเรียนวัฒมนศิลป์วิทยาลัยจนจบชั้นมัธยมศึกษา

ดร.สนอง สนใจฝึกสมาธิครั้งแรกในขณะที่เรียนชั้นมัธยม จบปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สาขาโรคพืช เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๕ แล้วจึงไปทำงานเป็นนักวิชาการเกษตร ในภาคอีสานอยู่ประมาณ ๒ ปี จากนั้นได้ออนย้ายมาเป็นอาจารย์รุ่นบุกเบิกของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สังกัดคณะวิทยาศาสตร์

พ.ศ. ๒๕๑๔ ท่านก็ได้เรียนจบปริญญาโท เกษตรศาสตร์ มหาบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สาขาเชื้อรา ได้

รับทุนโคลัมโบไปศึกษาปริญญาเอก สาขาไวรัส มหาวิทยาลัยลอนดอน ประเทศอังกฤษ เป็นเวลานาน ๔ ปี ช่วงนี้เรียนหนักมาก จนมิได้เดินทางกลับมาเมืองไทยเลยในระหว่างศึกษา ท่านใช้เวลาว่างพักทำจิตนั่งทุกวัน ซึ่งมีผลให้ท่านเรียนจบ ๔ ปีตามกำหนด

เมื่อกลับเมืองไทยในเดือนมีนาคม พ.ศ.๒๕๑๘ ท่านตัดสินใจอุปสมบท ที่วัดปรีณายก แล้วมาฝึกวิปัสสนากรรมฐานกับพระเทพสิทธิมนี (โชดก ปธ.๙) ที่คณะ ๕ วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎ์ ทำพระจันทร์ เพียงเวลา ๓๐ วันในสมณเพศที่ท่านปฏิบัติตามคำสอนของครูบาอาจารย์ ท่านได้รับประสบการณ์ทางจิตและญาณ อภิญญาต่างๆ มากมาย

เมื่อลาสิกขาบทแล้ว ท่านกลับไปเป็นอาจารย์อยู่ที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ วิถีชีวิตของท่านเปลี่ยนแปลงไปมาก ได้รับเชิญเป็นองค์บรรยายด้านหลักธรรม คุณธรรม จริยธรรมตามหน่วยงานต่างๆ องค์กรต่างๆ มากมาย มีผู้ติดตามผลงานของท่านทั้งในและต่างประเทศ และหลังจากเกษียณอายุราชการแล้ว ก็ยังเป็นอาจารย์พิเศษถวายความรู้แก่พระนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนาด้วย

ปัจจุบันท่านได้นำประสบการณ์ตรงของท่านมาเป็นแบบอย่าง
สร้างจุดเปลี่ยนแปลงที่ดีให้แก่ชีวิตคนจำนวนมาก มีกลุ่มคณะศิษย์ก่อ
ตั้งเป็นชมรมกัลยาณธรรม และชมรมสารธรรมล้ำนา เผยแผ่ธรรม
อย่างกว้างขวาง ผลงานของท่านที่สำคัญคือ ทางสายเอก และอื่นๆ
เช่น หนังสือทำชีวิตให้ได้ดีและมีสุข, ยิ่งกว่าสุขเมื่อจิตเป็นอิสระ, ตาม
รอยพ่อ, และซีดีรวมธรรมบรรยายอีกจำนวนมาก

รายนามผู้บริจาคพิมพ์หนังสือแวนส่องธรรม

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	จำนวนเงิน	ลำดับ	ชื่อ-สกุล	จำนวนเงิน
๑	น.ส.มาณีจ มาสมาน และครอบครัว น.ส.ศรฤฎมา คานพรม นายบุญเรือง แซ่ก๊วย ดช.พิชาญ ดญ.สุประภา ดช.อนุภัทร์ แซ่ก๊วย	๑๔,๔๖๐	๑๘	คุณเทียนชัย - คุณจันทรา ทองเคียน	๒,๐๐๐
๒	คุณวิทยา หวังกิตติกาล	๑๐,๖๐๐	๑๙	คุณกนกนันท์ ขวนสนิท	๒,๐๐๐
๓	คุณนันทนา ตันยานุวัฒน์	๑๐,๒๐๐	๒๐	คุณศุภสิริ อริยวุฒยากร	๒,๐๐๐
๔	คุณปารคมนตรี สีกุลพิทักษ์	๖,๐๖๐	๒๑	คุณสุทธิพร อุดม	๒,๐๐๐
๕	คุณร่ำพรธณ ชูชัย	๖,๐๐๐	๒๒	ร้านเทียนชัยการยาง	๒,๐๐๐
๖	ร้าน บี.เค. วัลลภภัณฑ์	๕,๐๐๐	๒๓	คุณศศิภัทร พิริยะพัฒน์พงษ์ และครอบครัว	๒,๐๐๐
๗	คุณธีรชัย พงษ์มันจิด	๕,๐๐๐	๒๔	คุณเกวณีน เอื้ออารีมิตร	๒,๐๐๐
๘	บจก. อาร์เจ ซัพพลาย แอนด์เซอร์วิส	๕,๐๐๐	๒๕	คุณจิม ลัมสมบุรณ์	๒,๐๐๐
๙	คุณสุนันทา ศรีเที่ยงตรง	๕,๐๐๐	๒๖	ชั้นวางสื่อ รพ. สัตว์นครักษ์	๒,๐๐๐
๑๐	คุณสุรีย์ - คุณชวลิต บุญทวีกิจ	๔,๖๐๐	๒๗	คุณแม่มณี ศิริคุปต์	๒,๐๐๐
๑๑	แม่ชีวันิดา ยิ้มแย้ม	๓,๕๑๐	๒๘	ร้านเครป คอร์นเนอร์ เอกมัย ๑๐	๑,๕๐๐
๑๒	คุณแคทลียา พึ่งอุดม	๓,๐๔๐	๒๙	คุณพิมพ์นิภา กิตติชัยชนะกุล	๑,๕๐๐
๑๓	คุณภัทสรดา มยาเศส	๓,๐๐๐	๓๐	คุณศิริชัย สื่อกิติไทย	๑,๓๖๐
๑๔	คุณชลเสก เกิดอนันต์ และคุณวรรณฤดี ศิริคุปต์	๓,๐๐๐	๓๑	คุณพัชรินทร์ เขียวจันทร์	๑,๒๘๐
๑๕	คุณประสิทธิ์ คุณสุรัสวดี อิศรางกูร ณ อยุธยา	๓,๐๐๐	๓๒	แม่ชีโซเฟีย เค	๑,๐๓๐
๑๖	คุณมยุรี พงกัษ์พนาสันต์	๒,๕๖๐	๓๓	พตอ.บุญเสริม ศรีชมภู	๑,๐๐๐
๑๗	คุณเอื้องขวัญ ไชยนิริวัฒน์	๒,๐๐๐	๓๔	บริษัท สเป็คซีล จำกัด	๑,๐๐๐
			๓๕	คุณสมลักษณ์ จันทร์ทผล	๑,๐๐๐
			๓๖	คุณสุรัชย์ บุญชัย	๑,๐๐๐

รายนามผู้บริจาคพิมพ์หนังสือแวนส่องธรรม

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	จำนวนเงิน
๓๗	คุณอัจฉรีย์ ทองคำเจริญ	๑,๐๐๐
๓๘	คุณชลอลักษณ์ ยาจิตหมั่น	๑,๐๐๐
๓๙	คุณเพ็ญรุ่ง ลิมป์สุวรรณดีศรี	๑,๐๐๐
๔๐	คุณทวีชัย จรัมย์พร	๑,๐๐๐
๔๑	คุณเชษฐ พิพัฒน์	๑,๐๐๐
๔๒	คุณสุรัชย์ บุญชัย	๑,๐๐๐
๔๓	คุณสุเมธ สุขเจริญ	๑,๐๐๐
๔๔	คุณสุพร ศานดีสุทธิกุล	๑,๐๐๐
๔๕	คุณจากรวรรณ วงษ์อนุสาสน์	๑,๐๐๐
๔๖	คุณอุทุมพร หล่อกิติยะกุล	๑,๐๐๐
๔๗	คุณวิภา จรรยาภรณ์พงษ์	๑,๐๐๐
๔๘	คุณมาลา นิตยวรรณะ	๘๒๐
๔๙	คุณหนึ่งนิจ วงศ์อมเรศ	๘๐๐
๕๐	คุณบัว แซ่ตั้ง - คุณฮุยฮึง แซ่ไคว้	๗๕๐
๕๑	คุณเกียรติศักดิ์ เอี่ยมจिरกุล	๗๐๐
๕๒	คุณจิรารวรรณ ตรีเจริญ	๗๐๐
๕๓	ดญ.พัทธรินทร์ เอี่ยมจिरกุล	๗๐๐
๕๔	คุณวิชัย ดันตินิกุลชัย	๖๔๐

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	จำนวนเงิน
๕๕	คุณสุภาพร ไวรรมนตรี	๖๐๐
๕๖	คุณดวงรัตน์ ตีวาจา	๖๐๐
๕๗	คุณสมชาย เต็งการณกิจ	๖๐๐
๕๘	คุณบุญชัย เหลืองเรืองแสง	๕๖๐
๕๙	คุณบุญมา - คุณสมทาบ นามสว่าง	๕๐๐
๖๐	คุณสุภาพร ไวรรมนตรี	๕๐๐
๖๑	คุณบุญชัย ไชยธีรัตน์	๕๐๐
๖๒	คุณนิตยา จรัสสุขสถิตย์	๕๐๐
๖๓	พญ.เปรมวดี หิรัญพฤกษ์	๕๐๐
๖๔	คุณศิริกัญญา แก้วพูลศรี	๕๐๐
๖๕	คุณอุกฤษฏ์ - คุณเชษม์ศักดิ์ ชายดวงษ์	๕๐๐
๖๖	คุณจันทรา ทองคียน	๕๐๐
๖๗	พตอ. สิงขร วิมลฮ่าง	๕๐๐
๖๘	คุณภวยา เล็งพาณิช	๕๐๐
๖๙	คุณพิณอนงค์ แต่งอ่อน	๕๐๐
๗๐	คุณเพลินพิศ นวาระสุจิริตร	๕๐๐
๗๑	คุณกัญญพิมล เลิศจิระประเสริฐ	๕๐๐
๗๒	คุณสาวิตรี ชาตอุทิศ	๕๐๐
๗๓	คุณศิริจิต วิริยะยุทธกร	๕๐๐

รายนามผู้บริจาคพิมพ์หนังสือแวนส่องธรรม

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	จำนวนเงิน	ลำดับ	ชื่อ-สกุล	จำนวนเงิน
๗๔	คุณพรรณิ เขียวอำไพ	๕๐๐	๗๒	พระชัยพร จันทาวโส	๓๐๐
๗๕	คุณสุกัญญา สิริกัรติกุล และครอบครัว	๕๐๐	๗๓	คุณพัฒนา สุขบำรุง	๓๐๐
๗๖	คุณสิริวรรณ ชาคริตฐากร และครอบครัว	๕๐๐	๗๔	แม่ชีวนิดา ยิ้มแย้ม	๓๐๐
๗๗	คุณสุพัตรา วิศรุตพงษ์	๕๐๐	๗๕	พระชัยพร จันทาวโส	๓๐๐
๗๘	คุณธนิดา บุณสุข	๕๐๐	๗๖	คุณรัชณี ดันกลาง	๓๐๐
๗๙	คุณสุภาพร จิตรัตนธรรม	๔๐๐	๗๗	คุณรุ่งศักดิ์ นุชผ่อง	๓๐๐
๘๐	ผู้ไม่ประสงค์ออกนาม	๔๐๐	๗๘	คุณสมชาย ตั้งประสิทธิ์โชค	๒๘๐
๘๑	คุณกัญญาจรรย์ภู่ เทอญชูชีพ	๔๐๐	๗๙	คุณจารุณี จงสวัสดิ์	๒๕๐
๘๒	คุณอุษา ส่งางาม	๓๖๐	๘๐๐	คุณสิทธิชัย ปัญจวิญญาณ	๒๔๐
๘๓	คุณฉลองชัย - วรรณกร คงบันเทิง	๓๕๐	๘๐๑	คุณศิลป์ชัย จันทร์เพชร	๒๔๐
๘๔	คุณวิภา อัทธวินท์	๓๕๐	๘๐๒	คุณวลัยลักษณ์ ดตวิสัย	๒๓๐
๘๕	คุณบุศกร ทรงพุดมี	๓๒๐	๘๐๓	คุณชรินทร์ สุวัชรังกูร	๒๒๑
๘๖	คุณฉลองชัย คงบันเทิง	๓๑๐	๘๐๔	คุณประยุทธ ปิยะกาโส	๒๒๐
๘๗	คุณนันทกร ลักกะพลางกูร	๓๐๐	๘๐๕	ด.ญ.ปัทมทิกา สุขนรงค์	๒๑๐
๘๘	คุณวาสิณี ลักกะพลางกูร	๓๐๐	๘๐๖	คุณญาติกา นันทชนัญญ์- คุณอนันต์ ปักสังคณีย์	๒๐๒
๘๙	ด.ญ.ปวีณ์กร ลักกะพลางกูร	๓๐๐	๘๐๗	คุณวีรชัย ปัญจวิญญาณ	๒๐๐
๙๐	คุณวิสุทธิ์ วิสุทธิ์ศรีมณีกุล	๓๐๐	๘๐๘	คุณพามาศ ดันประเสริฐ	๒๐๐
๙๑	คุณรัตนา สาคร	๓๐๐	๘๐๙	คุณนิตยา ปายะนันท์	๒๐๐
			๘๑๐	คุณเกศกนก โพธิ์กุล	๒๐๐
			๘๑๑	คุณนก	๒๐๐
			๘๑๒	คุณเอื้องขวัญ ไชยนิธิวัฒน์	๒๐๐

รายนามผู้บริจาคพิมพ์หนังสือแวนส่องธรรม

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	จำนวนเงิน
๑๑๓	คุณนาถลดา มีฤกษ์ยาม	๒๐๐
๑๑๔	คุณธัชชฐิริน แก้วเกิด	๒๐๐
๑๑๕	คุณนัททกรีน รัตนประภา	๒๐๐
๑๑๖	คุณประยุท ปิยะกาไส	๒๐๐
๑๑๗	คุณท้อ - คุณสุนันทา แผลมไพศาล	๒๐๐
๑๑๘	คุณเวธกา สุขแสนไกรสร	๒๐๐
๑๑๙	คุณพยอม มณีพฤกษ์	๒๐๐
๑๒๐	คุณนิชา แจ่มกระจ่าง	๒๐๐
๑๒๑	คุณธัญธร จ้าววิฑูรย์วงศ์ (R.๖๐๐)	๒๐๐
๑๒๒	คุณรัตนางามพงศ์พรหม	๒๐๐
๑๒๓	คุณจริยา เหลืองรังสรรค์	๒๐๐
๑๒๔	คุณศิวภรณ์ สกุลเที่ยงตรง	๒๐๐
๑๒๕	คุณสายรุ้ง พินิตกาญจนพันธ์ุ์	๒๐๐
๑๒๖	คุณสุภกานต์ วิมุตตานนท์	๒๐๐
๑๒๗	คุณรัชชา, คณากร และ ธนกร ดิษยาตติย	๒๐๐
๑๒๘	คุณประวิทย์ และ คุณนทยา นวาระสุจิตร์	๒๐๐
๑๒๙	คุณวฤธี และ คุณสงานวงษ์ พิไลพุทธิเมธ	๒๐๐

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	จำนวนเงิน
๑๓๐	คุณชัชวารรณ และ คุณชฎวารรณ ตันศิริ	๒๐๐
๑๓๑	คุณธนพร ทราธร	๑๘๐
๑๓๒	คุณประภาภรณ์ ปัญควิจญาน	๑๗๐
๑๓๓	พระมหาธีรานนท์ จิรฐิติโก	๑๖๐
๑๓๔	คุณนภัทร ลิทธาโนมัย	๑๖๐
๑๓๕	คุณละอองดาว สุขรอด	๑๔๐
๑๓๖	พตอ.บุญเสริม ศรีชมภู	๑๓๐
๑๓๗	คุณณัฐญา เดชเจริญ	๑๒๐
๑๓๘	คุณสุภาณี บุรพีภาค	๑๒๐
๑๓๙	คุณสุวิทย์ แซ่จิว	๑๑๐
๑๔๐	คุณภาณุมล ภูเขา	๑๑๐
๑๔๑	คุณฐาณิสสรณ์ อ่ำสวัสดิ์	๑๐๐
๑๔๒	คุณสุภาพร ไวรรมนตรี	๑๐๐
๑๔๓	คุณสมชาย ตั้งประสิทธิ์โชค	๑๐๐
๑๔๔	คุณวิชัย สัมโอชา	๑๐๐
๑๔๕	คุณธนา ศรีนิเวศน์	๑๐๐
๑๔๖	คุณผกามาศ ตันประเสริฐ	๑๐๐
๑๔๗	คุณกร วิวิชานนท์	๑๐๐
๑๔๘	คุณศุทธิณี ลีนวนไพบูลย์	๑๐๐
๑๔๙	คุณกรรองทอง ภูษนะกุล	๑๐๐

รายนามผู้บริจาคพิมพ์หนังสือแวนส่องธรรม

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	จำนวนเงิน	ลำดับ	ชื่อ-สกุล	จำนวนเงิน
๑๕๐	คุณอารยา ปฏิภาณภกวี	๑๐๐	๑๗๐	คุณช้อยไล้ แซ่ลิ้ม	๑๐๐
๑๕๑	คุณมยุรี ทองใบ	๑๐๐	๑๗๑	คุณรักชนก นุสราสุภานันท์	๑๐๐
๑๕๒	คุณปราณี มหารำลึก	๑๐๐	๑๗๒	คุณจิตรา วิสุทธิพิศาล	๑๐๐
๑๕๓	คุณอารยา ปฏิภาณภกวี	๑๐๐	๑๗๓	คุณแม่อนุลี แซ่ฮี่ยม	๑๐๐
๑๕๔	คุณกาญจนา ธงยังรัตน์	๑๐๐	๑๗๔	คุณสอาด พนารังสรรค์	๑๐๐
๑๕๕	คุณอาทิตย์ เอื้อชัยกุล	๑๐๐	๑๗๕	คุณอมรรัตน์ พนารังสรรค์	๑๐๐
๑๕๖	คุณวิชัย สัมโอชา	๑๐๐	๑๗๖	คุณเกศริน พนารังสรรค์	๑๐๐
๑๕๗	คุณอารีย์ หวังกิตติกาล	๑๐๐	๑๗๗	คุณทองใบ เกษศรี	๑๐๐
๑๕๘	คุณสนธิชัย ต้นกลาง	๑๐๐	๑๗๘	คุณอัญชลี นวาระสุจิริตร	๑๐๐
๑๕๙	คุณไกรศรีห์ ชูช่วย	๑๐๐	๑๗๙	คุณแม่เกี้ยว แซ่โจ้ว และครอบครัว	๑๐๐
๑๖๐	คุณวาสนา ศรีบุญธรรม	๑๐๐	๑๘๐	คุณวิภาวี สง่าเพชร	๘๐
๑๖๑	คุณมณิสรา ศิริยะพันธ์	๑๐๐	๑๘๑	คุณจงดี้ ประสาทอ่อน	๘๐
๑๖๒	คุณนฤมล เอี่ยมสะอาด	๑๐๐	๑๘๒	คุณชลิตา อัมภิกาภรณ์	๘๐
๑๖๓	คุณกร วิวิชานนท์	๑๐๐	๑๘๓	คุณนงนุช วรรณสุข	๘๐
๑๖๔	คุณสมหมาย เต็มประสิทธิศักดิ์	๑๐๐	๑๘๔	คุณธนา ศรีนิเวศน์	๗๐
๑๖๕	คุณสุวัฒน์ชัย เงินขาว	๑๐๐	๑๘๕	คุณประมง แสหนบุคคลา	๗๐
๑๖๖	พ.อ.ชาญชัย ต้นศิริ	๑๐๐	๑๘๖	คุณศิริยุภา ปั่นกรวด	๖๐
๑๖๗	คุณธีระ คุณฐาปณี ผดุง วัฒนโรจน์ และครอบครัว	๑๐๐	๑๘๗	คุณเทวรักษ์ จงจิตร	๖๐
๑๖๘	คุณเปรมชัย นวาระสุจิริตร	๑๐๐	๑๘๘	คุณภีเพ็ญ - คุณสุวารี ไชยเพชร และครอบครัว	๖๐
๑๖๙	คุณวัลย์ลดา พิณจพิจยา และครอบครัว	๑๐๐	๑๘๙	คุณปภัสสร แถมนิล	๖๐

รายนามผู้บริจาคพิมพ์หนังสือแวนส่องธรรม

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	จำนวนเงิน
๑๙๐	คุณพัทธภัทร ปาลกะวงค์ ณ อยุธยา	๕๐
๑๙๑	คุณหม่อมมณฑต์ เปรมมานุพันธ์	๕๐
๑๙๒	คุณภิญญญาดา เกิดนรินทร์	๕๐
๑๙๓	คุณแสงดาว ปล้องนิราศ	๕๐
๑๙๔	คุณจอมขวัญ นาคดี	๕๐
๑๙๕	คุณอิทธิพัทธ์ กิริสวัตต์	๕๐
๑๙๖	พ.อ.พัชรศักดิ์ ปฎารูปานนท์	๓๐
๑๙๗	คุณฤทัยภรณ์ อยู่หนูช	๒๐

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	จำนวนเงิน
๑๙๘	คุณอุบล บัวบูชา	๒๐
๑๙๙	คุณมานิตย์ สอนแก้ว	๒๐
๒๐๐	คุณธนา ศรีนิเวศน์	๒๐
๒๐๑	คุณอำนาจ สมบูรณ์ทรัพย์	๒๐
๒๐๒	คุณสมศักดิ์ ศรีเจริญ	๒๐
๒๐๓	คุณเดชา เดชทรัพย์	๑๐
๒๐๔	คุณสมศักดิ์ เนตรกระจ่างกุล	๑๐
๒๐๕	คุณ.ณิชา ศรีทับทิม	๑๐
๒๐๖	คุณสมเกียรติ เหล่าเจริญ	๑๐
ยอดรวม		๑๗๐,๗๔๓

“แว่นส่องธรรม” หมายถึง
จิตที่รู้เห็นเข้าใจในธรรมชาติของสิ่งต่าง ๆ

ธรรมะ คือ ธรรมชาติ

ในภพต่าง ๆ ของวัฏสงสารมีธรรมชาติที่ไม่เหมือนกัน

สภาวะธรรมต่าง ๆ เหล่านี้มีอยู่ในภพต่าง ๆ ของวัฏสงสาร

ดังนั้น สิ่งมีชีวิตที่ไปเกิดเป็นรูปนามชั่วคราว อยู่ในภพต่าง ๆ

จึงมีความเป็นธรรมชาติที่แตกต่างกัน

ตามพื้นนิสัยที่เหมาะสมกับความประพฤติของตน ที่เรียกว่า “จริต”

ดร.สนอง วรอุไร

www.kanlayanatam.com

